محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن : ۳۳۷۴۸
روزنامه یومیه — تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراک
مذاکرات مجلس شورای ملی سالیانه ۳۰۰ ریال
آگهی ها « ۶۰۰ «
مذاکرات مجلس و آگهی ها « ۸۰۰ «

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه ومقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبارمجلس - انتصابات - آگهی‌های رسمی و قانونی

شماره ۴۰۹۱ — ۳ شنبه ۵ اسفند ماه ۱۳۳۷ — سال پانزدهم

شماره مسلسل ۲۷۳
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۷۳
صورت مشروح مذاکرات مجلس روز
سه‌شنبه ۲۸ بهمن ماه ۱۳۳۷

فهرست مطالب:

۱) طرح صورت مجلس
۲) سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع بمخارج سازمان برنامه وجواب آقای مهندس خسروهدایت
۳) اعلام تصویب صورت مجلس
٤) طرح و تصویب فوریت لایحه ارسالی ازمجلس سنا راجع بالحاق ماده ۲۲۵ مکرر بقانون آئین دادرسی مدنی
۵)طرح و تصویب فوریت لایحه ارسالی ازمجلس سنا راجع بمنع کشت خشخاش و استعمال تریاک
٦) طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع باجازه تحصیل وام ازصندوق وامهای عمرانی آمریکا
۷) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

❀❀❀

مجلس یک ساعت وچهل دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای دکتر عمید (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان مسعودی • دکتر اصلان افشار - امیرسالار • دیهیم • دکتر دادفر • سعیدی • مهندس فروغی • شادلو • عبدالحمید بختیار • اخوان • اورنك • کاظم شیبانی • محمودی • ساگینیان قنات آبادی • مشایخی - قراگزلو • مهندس فیروز - ثقة الاسلامی

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری • دکتر فریدون افشار • کورس • اریه • فرشی •

نایب رئیس - درصورت جلسه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - صورت مجلس که طبع می‌شود برای من خاطراتی میآورد که با اجازه ریاست محترم در موقع تصویب صورت مجلس خواستم این مطلب را عرض کنم که یکی از ارکان مسلم مشروطیت ایران جامعه مطبوعات ما است (صحیح است) وبسیار بسیار مایه خوشوقتی است که مطبوعات ایران همدوش باقوه مقننه برای استوار کردن واستحکام مبانی مشروطیت کار میکنند واز بدوتابش نور آزادی در این مملکت این آقایان پرچمدار استقلال ونگاهدار مشروطیت ایران بودند من به عنوان نماینده تهران ورود نمایندگان مطبوعات ولایات را صمیمانه تبریك میگویم وامیدوارم در راه خدمت بمشروطیت بیشتر موفق وکامیاب باشند (صحیح است) وبدانند که افکار عمومی را که این آقایان هدایت می کنند بزرگترین خدمتی است که به مبانی مشروطیت ایران میکنند (صحیح است)

نایب رئیس - البته مطالبی را که آقای دکتر شاهکار فرمودند مربوط بصورت جلسه نبود ولی چون مربوط بمطبوعات بود بنده عرضی ندارم • تصویب صورت مجلس بعد از حصول اکثریت اعلام میشود

۲- سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع بمخارج سازمان برنامه و جواب آقای مهندس خسروهدایت

نایب رئیس - سؤالات مطرح است آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - سؤالی است از سازمان برنامه (فضائلی - کدام سازمان برنامه؟) البته این سؤال مدتی قبل ازدولت شده وامروز متأسفانه وقت آن تعیین شده بود ناگزیر برای ادای وظیفه خواستم این سؤال مطرح شود البته این دولت با قانون اخیری که آورده اند نسبت به آن تصمیماتی خواهند گرفت سؤال اینست

ریاست محترم مجلس شورای ملی

متمنی است بجناب آقای نخست وزیر اطلاع داده شود که در موعد قانونی در مجلس حاضر شده بسؤالات زیرین پاسخ بدهند •

۱- مجوز خرج ساختمان فعلی سازمان برنامه که ازمدت قانونی بیش از چهار سال باقی نیست چه بود وبچه حقی بودجه آن سازمان که مطلقاً باید مطابق قانون جهت عمران وآبادی شهرستانها که بشکل خرابه هست خرج شود درساختمان مزبور خرج میشود وچه مبلغی در این ساختمان خرج خواهد شد وتعداد اتومبیل‌های زیر پای کارمندان سازمان چند عدد است و ازچه منبعی خریداری شده •

۲- آیا دولت دردخل وخرج سازمان مستقیماً دخالت دارد یانه واز ولخرجیهائی که درسازمان برنامه بعناوین مختلف می شود اطلاع دارند یانه البته شخصاً موارد علنی آن را در جلسه علنی ذکر خواهم کرد وموضوع کوچسفهانی چیست •

۳- عایدی سازمان برنامه از نفت از اول برنامه دوم چه مبلغی بود ومخارج پرسنلی آن چه مبلغی می‌باشد وتاحال ازبابت حق مشاوره بمهندسین مشاور چه مبلغی پرداخت شده •

باتقدیم احترامات

این سؤالی است که بنده ازدولت کرده‌ام و امروز متأسفانه وقت آن تعیین شده (دکتر رضائی - چرا متأسفانه؟) اجازه بفرمائید در بدو تشکیل سازمان برنامه و تمرکز مؤسسات وکارخانجات دولتی نظر اساسی این بود که وزرای وقت بعنوان صاحبان سرمایه تشکیل شورائی بدهند ودرانجام امور مربوطه تصمیماتی بگیرند واین تصمیمات را بعنوان تصویب‌نامه دولت بموقع اجرا بگذارند وضمناً مطابق قانون ازطرف مجلس شورایملی هم یکعده‌ای بعنوان ناظر هزینه سازمان برنامه تعیین شده بودند که بروند این ناظرین هزینه ازطرف مجلس نظارت دردخل وخرج و عایدی سازمان برنامه بکنند رفته رفته آقایان وزرا اززیر باراین کار مهم شانه خالی کردند بعوض اینکه خودشان بروند یك نماینده‌ای تعیین کردند بعنوان نماینده صاحبان سهام آنها رفتند بسازمان برنامه ومشغول کار شدند بعد یواش یواش این نمایندگان وزرا هم درسازمان

اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

برنامه شرکت نمیکردند و برای نظارت هم سازمان برنامه بمیل خودش ۱۸ نفررا تعیین می کرد وصورت این ۱۸ نفررامیداد بدولت ودولت می‌آورد بمجلس و مجلس هم یك عده‌ای را از میان آنها انتخاب میکرد وبعنوان ناظرهزینه میرفتند بسازمان برنامه نتیجه‌اش این شد که دولت اخیراً قانونی که میبایستی بیاورد آورد البته درکارهای سازمان ومشغول رسیدگی خواهند بودومن منتظرهستم که ببینم چه جوابی نماینده سازمان برنامه میدهد بعدعرایض خودم‌را دنبال‌میکنم

نایب‌رئیس - آقای مهندس‌هدایت

معاون‌نخست‌وزیر (مهندس‌خسرو هدایت)- درجواب‌نماینده محترم‌باستحضار آقایان میرسانم که این ساختمانی که راجع بساختمان وچگونگی‌اش سؤال فرمودند یك ساختمانی است که ۱۲۰۰۰ مترزیربنا است ۱۷۸ اطاق دارد که ۲۴ تا از آنها سالنهای بزرگ است برای کنفرانس ۲۱ اطاق دارد برای‌نصب دستگاههای تلفن‌و برق‌وتهویه‌دراین‌ساختمان دستگاه‌تهویه‌ای است که درتابستان سرد ودرزمستان گرم میکند ودارای ۶۰۰ شماره تلفن است ، ساعت دارد، برق قوی دارد و کابل کشی شده‌ازمحل‌ساختمان تاکارخانه‌برق‌دو دستگاه آسانسوردارد البته خودساختمان ازآجر وسنك است جمع کل مخارج‌این ساختمان بااین ابعاد وتأسیساتی که عرض کردم ۹۸ میلیون و پانصد هزار ریال است یعنی نه میلیون وهشتصدوپنجاه هزارتومان (موسوی چقدرزیربنا دارد ؟) ۱۲۰۰۰ مترو بدون تأسیسات یعنی‌بدون‌برق وآسانسورو ساعت وتهویه‌متری ۳۳۰ تومان‌تمام‌شده(چندنفراز نمایندگان - خیلی‌خوبست) (حشمتی ساز کتابخانه مجلس بهتراست) وبنده‌خوشوقت خواهم‌شد اگریك‌روزی جناب آقای‌مهندس اردبیلی ساختمانی را درتهران پیدا کنند چه خصوصی وچه دولتی که هرمتر مربعش ازمه برابر این مبلغ کمتر بشود (صحیح است) امازاجع بجواب این سؤالات البته دولت ازدخل وخرج سازمان برنامه‌اطلاع دارد وسازمان برنامه مخارجی‌راکه میکند براثر یك طرحهای‌عمرانی‌است که‌یك‌یکش بتصویب مجلسین رسیده یك بودجه‌اداری دارد که این بودجه اداری درهر سال ازطرف دولت‌تقدیم کمیسیون می‌شود بنابراین آنچه که عمرانی است مطابق مجوزقانونی است آنچه که اداری است‌مطابق ماده ۲۰ قانون سازمان برنامه است که‌میبایستی ازطرف‌دولت بکمیسیون مشترك‌داده‌بشود کداده‌شده وبعلاوه هم دولت وهم‌مجلسین‌دردخل‌و خرج سازمان برنامه هر دقیقه‌ای امکان نظارت دارند بوسیله‌هیأت‌نظارتشان که‌مجلسین انتخاب‌می کنندواینرا غلطباستحضارجناب آقای‌مهندس اردبیلی رسانیده‌اند که صورت آقایانیکه انتخاب می‌شوند سازمان برنامه میدهداین صورت‌را طبق قانون هیئت دولت تنظیم میکند وبمجلس تقدیم میکند که مورد انتخاب قرار گیرند وچندنفری از آنها انتخاب میشوند بعلاوه رسیدگی باین حسابها که‌سؤال فرموده بودند عایدی سازمان برنامه چقدر بوده‌وچقدرخرج‌شده وچی‌خریده شده برای هرفردی از افراد کشور ایران درصبح‌هرپنجشنبه مقدور است واین اولین‌بار است در ایران‌وشاید دردنیا که‌یك‌مؤسسه‌ای مانندسازمان برنامه که‌دارای یك‌درآمدهای نسبتاقابل‌توجهی است درمملکت‌ماهرپنجشنبه کلیه‌درآمدش وکلیه هزینه‌ها حتی ۱۰ ریال‌پول‌تلگرافش چاپ میشود بنده در جواب جناب آقای مهندس اردبیلی‌توجه ایشان را به بولتن پنجشنبه گذشته ۲۳بهمن ماه که آورده‌ام چاپ میکنم یعنی‌این بولتن را کسیکه فرصت داشته باشدوقتش را صرف میکند وبرقم توجه کند درآن تمام آنچه را که سؤال‌فرمودند هست‌مثلا سؤال فرمودند عایدی سازمان برنامه از درآمد نفت تا این‌تاریخ چقدر است دریافتی سازمان از درآمد نفت ۲۴۳ میلیون‌و۷۰۰ هزار یا بریال ۲۵ میلیارددریال‌است(عمیدی‌نوری- جمشتی رابفرمائید)جمع دریافت تا ۲۳ بهمن‌ماه۳۶ میلیارد و ۵۲ میلیون ۹۷۶ هزارریال دریافت شده البته آنقسمت‌الف است که ۲۵میلیارداست بعدوام است که وامها راخودتان‌میبوفید ازبانك‌بین‌المللی ۷۵ میلیون‌دلار ازصندوق بین‌المللی ۱۷٫۵ میلیون ودرآمدهای متفرقه‌ای هست که رقم قابل‌توجهی نیست پس جواب این سؤال درصبح هرپنجشنبه برای هر کس موجوداست وصورت پرداختها راهم دارد کمترین پرداختی که‌درآن‌صورت گرفته دراینجا قید شده مثلا بطور مثال اینجا نوشته است که ساختمان پل زاینده رود پلی که روی زاینده رود ساخته شده یا هزینه آسایشگاه باهزینه‌فرودگاه‌مهرآباد تمام‌پولی که‌خرج شده صورتش هست واینصورت‌باین‌ترتیب که‌باستحضارمیرسد از اینکاراتی است که آقای ابوالحسن ابتهاج درسازمان برنامه معمول کردند وحق‌اینست که ادامه پیدا بکند پس‌بنده خیال میکنم برای جناب آقای مهندس اردبیلی بامراجعه باین‌ارقام‌مکتوم نیست‌و هراطلاعی که بخواهند میسر است وهر اطلاع دیگری‌هم که بخواهندخدمتشان بدهیم مخصوصاً باهیئت نظارتی که در سازمان‌دارندباین‌استحضار ازدرآمدوسایر خصوصیات ممکن خواهدبود صرفنظر از اینکه طبق قانون‌ما عواید ومخارج‌هر سال راتنظیم میکنیم و بهیئت دولت و کمیسیون مشترك برنامه می‌دهیم‌اینکارهم میشود یعنی سال ۴۷ که تمام نشده ولی آنچه که‌درسال ۴۶ خرج شده صورت حساب طبق قانون‌تنظیم شده‌وبان‌مراجعه که‌قانون‌معین کرده است تقدیم شده‌است وحالاهم بطوریکه جناب آقای مهندس اردبیلی اشاره فرمودند در شرایط فعلی وبا قانون جدیدی که از طرف دولت آورده شده شاید این رسیدگی‌هائی که مایلند بدست آنکسانی که اعتماد دارند انجام خواهدشد (احسنت)

نایب‌رئیس - آقای مهندس‌اردبیلی

مهندس‌اردبیلی- البته‌جوابهائی که جناب‌آقای مهندس‌خسروهدایت‌دادند مطابق سؤال بنده نبود نه‌راجع‌باتومبیلها صحبت کردند که از چه منبعی این اتومبیلها خریده‌شده و تعداد آنها چقدر است‌وضع حالا بچه نحوی است باینها جواب‌نداده‌اند درهرصورت بنده از آقایان سؤال میکنم که آیا خرج کردن ۹ میلیون ۱۰میلیون برای این ساختمان واجب‌بود یاتکمیل‌دانشکده های پزشکی در آذربایجان و خراسان (مهدی اربابی - دربندرعباس‌هم) در بندرعباس هم‌لازم بود آقایان درتمام بخش‌های ما پزشك‌نیست دارونیست(صحیح است) آیا تربیت پزشك برای‌مالازم است‌یا ساختمان سازمان برنامه؟ من نمیگویم البته یك ساختمان خیلی شیك‌ومجللی درست‌کرده اندوشاید یك‌روزی بدردیکی ازوزارتخانه های مابخوردولی امروز برای مایزشك و قابله موردلازوم است دردهات‌برای نبودن پزشك‌وقابله هم بچه‌ها تلف میشوند هم مادرها توجه بفرمائید مدت‌دهسال است‌در آذربایجان ساختمان یك‌دانشکده‌پزشکی را شروع کرده‌اندهنوزهم که‌هنوز است تمام‌نشده هی‌کاغی‌است‌درتهران بلند می کنند اینها بایدیك‌حسابی داشته باشد‌الاهم فالاهم را باید درنظر بگیرید آنچه که لازم‌داریم باید تهیه کنیم امروز تربیت متخصص کشاورزی و مهندس کشاورزی برای ایران اراهم‌مسائل‌است‌امروز اغلب آفات‌نباتی وحیوانی تمام‌حیوانات‌ومحصولات راازبین میبرد در آذربایجان ساختمان‌یك آسایشگاه‌مسلواین ۷-۸ سال است‌شروع شده ماداشته‌اندوند کی‌میکنیم بسازمان‌برنامه که‌اینرا تکمیل کند هنوزتکمیل‌نشده‌چون مطابق آئیننامه درسؤال بیش‌از ده‌دقیقه نمیشود صحبت کرد و چون‌دولت‌لایحه‌ای آورده وآقای نخست‌وزیر آنروز اظهار فرمودند که‌ما رسیدگی بکارهاو خرج های‌سازمان برنامه‌میکنیم‌و نتیجه‌اش‌رابه مجلس گزارش خواهیم داد من منتظر گزارش‌دولت‌هستم، وحرفی نمیزنم و اگر دیدم دولت آنهارا نگفته آنوقت آنها راهم بعرض آقایان‌میرسانم

نایب رئیس - آقای‌مهندس‌خسرو هدایت.

مهندس‌خسرو هدایت - بنده باید اذعان کنم که در اینجاحق باجناب آقای مهندس اردبیلی است من در اینجا دوکلمه‌را جواب‌عرض‌نکردم یکی این‌بود که به چه نحواین عمارت ساخته شده واز چه محلی‌ساخته شده بنده این‌را خواستم عرض کنم بهیچوجه ازمحل‌بودجه عمرانی نیست این‌را اگرمامیخواستیم‌ازمحل‌درآمد های‌عمرانی‌سازمان‌بگیریم‌میبایستی مجوزی از کمیسیون مشترك برنامه بدست بیاوریم وچنین‌چیزی درقانون‌نیست . آقایان‌استحضار دارند که اداره‌کارخانجاتی که‌دولتی بود به سازمان برنامه واگذارشده بود وهنوزهم هست وکارخانه‌هائی که بعداً بوجود آمد این کارخانجات دارای منافع وزیانهائی هستند (عمیدی نوری- بیشترزیان دارد) نتیجه این است که درسال درحدود ۴۰-۵۰ میلیون‌تومان این کارخانجات سود دارد این‌ساختمانی که‌درحدود ۹ میلیون‌وخرده‌ای بعمل آمده است این بنا ازمحل سود آن کارخانجات است یعنی اصلاصاحب بنا ما نیستیم‌چون ازطرف دیگربرای انجام‌آن ساختمان ازبانك‌اعتبارات صنعتی‌رام گرفته شده الان یعنی‌پیش ازدوماه است که این بنا فروخته شده بیانك اعتبارات صنعتی آنچه که قرض‌داده بود گرفته بود و آنچه که بیشتر قیمت‌داشته‌پرداخته‌بآن‌شرکتهائی که درشروع آن ساختمان پولش‌را داده بودندبنحوی داده‌روزمالك‌این‌ساختمان‌بانك اعتبارات صنعتی‌است (عمیدی‌نوری-پس‌سازمان برنامه سازنده‌بود)ماساختیم(عمیدی‌نوری- کاربرنامه هم‌همین‌بود !) ازمحل اعتبارات عمرانی‌هم نیست امروز هم مالکش بانك اعتبارات صنعتی‌است و ما میخواهیم یك کرایه مناسبی بدهیم این راهم آقایان توجه داشته باشید که قبل ازاینکه این بنا ساخته شود ۴۵ هزارتومان در خیابان شاهرضا اراضیه میدادیم بنابراین‌این‌ساختمان ازمحل‌درآمد عمرانی صورت گرفته و صرفه جوئی‌هم ازلحاظ‌پرداخت کرایه‌شده است راجع به اتومبیلها همینقدرمی‌توانم عرض کنم اتومبیلهائی که سازمان برنامه میخرد بردونوع است‌یکی برای اجرای طرح است مثلا برای‌طرح مبارزه‌بامالاریا ما تعدادی جیپ میخریم کداواگذارمیکنیم بآن مؤسسه ضد مالاریا یا برای مبارزه‌با آفات نباتی‌اتومبیل‌میخریم واگذارمیکنیم بوزارت کشاورزی الان مشغول تکمیل سیلوهای مشهد و کرمانشاه هستیم جیپ میخریم میدهیم بآن دستگاهی که باید این کاررا انجام بدهند‌بهرحال‌یا ازمحل‌طرح است ودرطرح پیش‌بینی‌می‌شودو بتصویب شورایعالی میرسد یا برای کارهای اداری است آقایان استحضارداشته باشند که‌تناسب تعداد اتومبیل برای کادراداری درسازمان برنامه بیشتر ازسایردستگاهها نیست برای اینکه درسازمان برنامه ما یك قراردادی داریم که کسانی که‌خودشان‌اتومبیل‌میخرند ما به اقساط پول‌میگیریم وبفروشنده‌هانقد میدهیم برای اینکه بخریداد تحمیل نشود

غالب آقایانرا که می‌بینیداتومبیل زیرپایشان است اگرحقوقشان از ۱۲۰۰ تومان‌بیشتر باشد اتومبیل مال‌خودشان است که بهمان ترتیب اقساط خریده‌اند اتومبیل هائی که دولت باشخاص داده بسیار محدود است وآنهم مطابق مقرراتی است که در دست هست ومادر بودجه‌ایکه پارسال دادیم به تصویب‌دولت و کمیسیون‌مشترك‌برنامه‌رسید ودربودجه هست‌و ضمناًدربودجه‌یك‌مبلغی هم هست‌برای‌تعویض‌اتومبیل‌باین‌ترتیب که‌سازمان برنامه هیچوقت برای خرید اتومبیل‌نه‌تنها پول نمیپردازدیعنی‌درهیچ حالت اتومبیل نوخریده نمیشود مگراینکه اتومبیل کهنه فروخته‌شوداتومبیل کهنه فروش‌میرسدمبلغی که‌کم‌دراز‌محل آن‌اعتبارپرداخته‌می‌شود وازمحل‌اعتبارتعویض‌ماشین‌کمبل‌میشوداتومبیل گرفته میشودیعنی‌درهیچ‌حالت‌یك‌اتومبیل‌نو خریداری نمیشود مگریك‌اتومبیل کهنه‌ای فروخته‌بشود دراین صورت جنبهٔ تعویض دارد وسازمان برنامه دراین موردمجوزی دارد که بتصویب کمیسیون مشترك برنامه مجلسین رسیده‌وهمانطوری که عرض کردم تعداد اتومبیل درسازمان برنامه بهیچ وجه بی‌حساب نیست (صحیح است)

۳- اعلام تصویب صورت مجلس

نایب‌رئیس- چون اکثریت حاصل است تصویب صورت مجلس اعلام میشود

۴- طرح و تصویب فوریت لایحه ارسالی ازمجلس سنا راجع بالحاق ماده ۲۲۵ مکرربقانون آئین دادرسی‌مدنی

نایب‌رئیس- لایحه‌ای ازمجلس‌سنا رسیده است راجع بماده ۲۲۵ مکرر قانون آئین دادرسی مدنی که فوریتش‌در آن‌مجلس تصویب شده‌فوریت آن‌مطرح است . قرائت میشود

(بشرح زیرقرائت شد)

ریاست محترم مجلس‌شورایملی

لایحه شماره ۷۸۰۴ ح ۷ر۳۸۲۰- ۲۴ر۸ر۱۳۲۷ دولت راجع‌بالحاق ماده ۲۲۵ مکرر بقانون آئین دادرسی مدنی تقدیمی بمجلس سنا که درجلسه روز ۲۴ر ۸ر۴۷ فوریت آن بتصویب رسیده بود درجلسه روز شنبه هجدهم بهمن‌ماه هزار وسیصد وسی و هفت بتصویب مجلس سنا رسیده است .

اینك یك نسخه ازلایحه مصوبه فوق برای استحضار عالی و طرح در مجلس شورای‌ملی بضمیمه ایفاد میشود .

رئیس مجلس سنا- محسن‌صدر

نایب‌رئیس- فوریت مطرح است

چندنفرازنمایندگان- ماده هم خوانده شود

نایب‌رئیس- قرائت میشود

(بشرح زیرقرائت شد)

قانون الحاق ماده ۲۲۵ مکرر بقانون آئین دادرسی‌مدنی

ماده ۲۲۵ مکرر- در کلیه دعاوی مدنی اعم‌ازدعاوی‌اصلی یاطاری‌ودرخواست های مربوط باموروحسبی مدعی‌علیه‌میتواند ازدادگاه برای تأدیه خساراتیکه ازبابت هزینه دادرسی‌وحق‌الوکاله ممکن است مستندمی محکوم شود تقاضای تأمین نماید ودادگاه در صورتیکه تقاضای مزبور را موجه بداند قرار تأمین صادر مینماید وتا وقتی مدعی تأمین ندهد دادرسی متوقف خواهد ماند ودر صورتیکه مدت مقرردر قرار دادگاه برای دادن‌تأمین منقضی‌شود ومدعی تأمین ندهد بدرخواست مدعی‌علیه قرار رد دادخواست مدعی صادرمیشود .

دردعاوی که مستند آن چك یا سفته یا برات باشد وهمچنین در مورد دعاوی مستند باسناد رسمی ودعاوی علیه متوقف مدعی علیه نمیتواند برای تأمین خسارات احتمالی خود تقاضای تأمین نماید .

تبصره - چنانچه‌بردادگاه محرزشود که منظور ازاقامه دعوی تأخیر در انجام تعهد یا ایذاء طرف یا غرض ورزی بوده دادگاه مکلف است درضمن صدورحکم بافراد مدعی را بتأدیه در برابر هزینه دادرسی بنفع طرف متقابل محکوم نماید .

وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون است .

نایب‌رئیس- فوریت مطرح است‌آقای ارباب فرمایشی دارید؟

ارباب- در خود ماده عرض دارم

نایب‌رئیس-فعلا ماده مطرح‌نیست بنابراین رأی گرفته میشود بفوریت این لایحه آقایان موافقین قیام بفرمایند(اکثر قیام نمودند)تصویب‌شدبکمیسیون‌دادگستری ارجاع میشود.

۵- طرح وتصویب فوریت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بمنع کشت خشخاش وجلوگیری ازاستعمال تریاك

نایب‌رئیس- لایحه دیگری رسیده راجع به منع کشت خشخاش قرائت‌میشود وبعد فوریت آن مطرح خواهد شد

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورایملی

لایحه شماره ۱۹۷۵ الف-۲۲۹۷۵ مورخ ۱ر۵ر۱۳۴۷ راجع باصلاح قانون منع کشت خشخاش‌واستعمال تریاك‌تقدیمی به مجلس سنا که فوریت آن درجلسه۲۵ر ۵ر۴۷ مجلس سنا بتصویب‌رسیده بوددر جلسه روزچهارشنبه ۱۵ بهمن‌ماه ۱۳۴۷ با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینك یك‌نسخه ازلایحه مصوبه فوق برای استحضارعالی‌وطرح‌درمجلس‌شورای ملی بضمیمه ایفاد میشود .

رئیس مجلس سنا- محسن‌صدر

لایحه اصلاح قانون منع کشت خشخاش واستعمال‌تریاك

ماده ۱- مواد مخدره مذکور دراین قانون عبارتست ازمواد افیونی (تریاك و سوخته تریاك وشیره وآنچه که از تریاك مشتق شده) وسایر مواد مخدره (هروئین ومرفین و کوکائین‌وآنچه که طبق‌فهرست ادویه مخدره سازمان ملل متحدتعیین‌شده است) که فهرست آنرا وزارت بهداری بتفکیك‌تنظیم ویس‌ازتصویب‌هیئت‌وزیران همزمان بااین قانون انتشار میدهد .

فهرست مزبوریك نوبت در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی وسه نوبت‌متوالی دریکی‌ازجراید کثیرالانتشار مرکزمنتشر خواهد شد . وزارت بهداری میتواند با تصویب هیئت‌وزیران‌درفهرست‌موادمخدره تجدیدنظرنماید .

تبصره- خشخاش ومواد مشابه آن که ازطرف وزارت‌بهداری درفهرست‌مندرج در این ماده تعیین خواهد شد از نظر مقررات این قانون درردیف مواد افیونی محسوب میشوند .

ماده ۲-وزارت بهداری‌منحصراًمجاز است موادمخدره راکه برای مصارف‌طبی وعلمی کشور لازم است تهیه‌ووارد کشور نموده و طبق آئین نامه‌ای که تهیه وبه تصویب‌هیأت وزیران خواهد رسیدتوزیع نماید آئین‌نامه مزبور قابل تغییر خواهد بود .

ماده ۳- برای نظارت ومراقبت در اجرای این قانون و قانون منع کشت خشخاش مصوب هفتم آبان ۱۳۳۴ و هم آهنك کردن اقدامات کلیه مقامات مسئول وتمرکز کلیه امور مربوط بمواد مخدره ، اداره‌ای در وزارت بهداری‌بنام اداره کل نظارت بر مواد مخدره تشکیل میشود که قائم‌مقام‌سازمان‌منع کشت‌خشخاش نیزخواهد بود .

ماده ۴- هر کس یکی ازموادمخدره مذکور درماده‌یك را بسازد یاوارد کشور نماید بحبس موقت با اعمال شاقه از ۵ تا ۱۵ سال وپرداخت جریمه نقدی معادل مبلغ پانصد ریال برای هر گرم از مواد افیونی وسه هزار ریال برای هر گرم از سایر ادویه مخدره محکوم میشود ودر صورت تکرارمجازات‌مرتکب‌علاوه‌برجزای نقدی اعدام است .

ماده۵- هر کس یکی ازموادمخدره مذکور درماده یك‌را تهیه کند یابفروشد یا درمعرض فروش گذارد بحبس موقت با اعمال شاقه وپرداخت جریمه نقدی معادل مبلغ پانصد ریال برای هر گرم از مواد افیونی وسه هزار ریال برای هر گرم از سایر ادویه مخدره محکوم میشود و در صورت تکرارعلاوه برمجازات‌نقدی‌بحبس دائم با اعمال شاقه محکوم میگردد .

ماده ۶- هر کس محلی‌برای‌استعمال موادمخدره‌دائر کندویابنحوی‌ازانحاءسهیم درمنافع محل‌های مزبور باشد ویا وسیله تسهیل عمل دائر کنندگان این‌قبیل محلها را فراهم سازد ویا بنحوی از انحاء با مرتکب اصلی معاونت و یا شرکت نماید بجریمه نقدی از ده هزار ریال تا یکصد هزارریال وحبس مجرد تا ده‌سال محکوم میشود وهر کس درمحل‌های مزبور قبول خدمت نماید بحبس تأدیبی تادوسال‌محکوم میگردد .

ماده ۷- هر کس یکی ازموادمخدره را نزد خود نگاهدارد یا مخفی نماید یا ازمحلی بمحل دیگرحمل کند بحبس‌تأدیبی تا سه‌سال وپرداخت جریمه نقدی بمیزان مقرر درماده ۴ این قانون محکوم میشود هر گاه مواد مکشوفه یا محموله بیش از مقدار ۵۰ گرم مواد افیونی ویا یك گرم ازسایر ادویه مخدره‌باشد مجازات‌مرتکب حبس مجرد تاده سال وجریمه‌نقدی‌بمیزان مقرر درماده ۴ این قانون خواهد بود .

تبصره- هرگاه مأمورین کشف و ضبط مواد مخدره تمام یا مقداری ازمواد مکشوفه را بنفع متهم ازبین برده‌یابنفع خود تصاحب نمایند بمجازات مصرحه در این‌ماده‌محکوم‌خواهندشد .

ماده ۸- درهر مورد که ثابت شود حاملین مواد مخدره که تحت تعقیب قرار گرفته‌اند مزدور دیگری‌هستندواظهارات آنان موجب شناخته‌شدن عامل‌اصلی گردد دادگاه مجازات حامل را یکدرجه‌تخفیف خواهد داد وپرداخت جرایم فقط بعهده عامل اصلی خواهد بود .

ماده ۹- استعمال هرنوع‌موادمخدره ممنوع است ، هر کس بدون مجوز طبی مواد مخدره را استعمال نماید ویابدیگری تزریق کند بحبس تأدیبی تاسه‌سال‌محکوم میشود درصورتی که ماده مخدره مرفین‌یا هروئین باشد، مجرم بحداکثرمجازات‌مقرر دراین ماده محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰ - مواد مخدره مذکور در این‌قانون ولو آنکه مخلوط باموادیگری باشد از نظر مجازات خالص محسوب میشوند .

ماده ۱۱- درموارد مذکور درماده ۴ وقسمت اخیرماده ۷ این قانون‌وسیله‌نقلیه موتوری حامل مواد مخدره که متعلق به مرتکب‌بوده ودرحین کشف‌بدست‌مأمورین افتد بدستور دادستان موقتاً توقیف و در صورت محکومیت‌مرتکب‌طبق‌رأی‌دادگاه بملکیت وزارت استقرار خواهد یافت .

ماده ۱۲- الف- شیره کشخانه ها و محل استعمال موادمخدره‌پس‌از کشف‌بلا- فاصله بدستور دادستان شهرستان بسته خواهدشد .

ب - چنانچه محلهای مزبورقسمتی‌از یك‌خانه مسکونی باشد که‌اشخاص‌دیگری درآن‌سکونت‌دارند فقطقسمتی‌که محل

استعمال شیره‌ویا استعمال‌سایر موادمخدره بوده است‌بسته خواهدشد.

ج- چنانچه مالك‌محل و دائر کننده شخص‌واحدباشد محل مزبور برای مدت یکسال بسته خواهدشدوچنانچه‌محل‌مزبور اجاری‌باشد اجاره منفسخ‌وباحضورنماینده دادستان ملك تحویل موجر خواهد شدو موجرمتعهد میگردد که‌ملك‌مزبورمنبعدمحل عمومی استعمال مواد مخدره نشود و درصورتیکه موجر باعلم‌واطلاع‌محل‌مزبور را مجدداً برای استعمال‌موادمخدره‌اجاره دهد ویا واگذارنماید‌بمجازات‌معاون‌مجرم محکوم‌خواهدشد.

تبصره - درموردمحل‌فروش مـــواد مخدره پروانه کسب محل‌مزبور بلافاصله توقیف ودرصورت محکومیت‌متهم باطل خواهد شد.

ماده ۱۳ - هر کس مبادرت بکشت خشخاش نمایدعلاوه بر امحاء کشت‌بحبس با اعمال شاقه تا ۱۵ سال‌وجریمه‌نقدی‌معادل یکصد هزاررریال برای هرهکتار اراضی مورد کشت‌محکوم می‌شود ودر صورت تکرارمجازات مرتکب علاوه بر پرداخت جریمه نقدی حبس دایم‌با اعمال شاقه است.

تبصره - هر گاه ثابت شود که کشت خشخاش بدستورمالك یا مستأجریا قائم مقام قانونی آنها بعمل آمده دراین صورت اشخاص مزبورعلاوه بر پرداخت جریمه‌معینه بعداکثرمجازات مقرردرماده فوق‌وزارع بعد اقل قانونی مجازات‌مزبور محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴ - هر کس بذر یاگرده خشخاش را نگاهداری‌یا مخفی کندبحبس تأدیبی از ۲ ماه تا سه سال‌محکوم خواهد شد.

ماده ۱۵ - درهرمحلیکه کشت‌خشخاش بعمل‌آید کدخدا مکلف است‌بـلافاصله مراتب‌را کتباً ببخشدارحوزه خود گزارش دهد، بخشداریابدبلافاصله پس از دریافت گزارش کدخدا جریانرا بفرمانداری و بهداری، ودادستان‌شهرستان ونزدیکترین پست ژاندارمری‌محل‌اطلاع‌دهدژاندارمری موظف است پس‌ازدریافت گزارش‌بخشدار منتهی یا یکهفته با حضور مـــأمورین بهداری، کشاورزی‌ودادستان‌یا نمایندگان آنها درمحل کشت‌حاضرو کشت مزبوررا محوونمایندوجریان‌امررابفرمانداری‌مربوطه اطلاع‌دهنددرنقاطیکه‌دادگاه بخش‌مستقل وجود دارد امین صلح درامراماء کشت خشخاص نمایندگی‌دادستان شهرستان را خواهد داشت.

ماده۱۶ - درهرمحل که‌خشخاش کشت شود اعم ازآنکه قبل یا بعد ویادرموقع برداشت محصول کشف گردد که‌کدخدای محل یا عام درصورتیکه اطلاع‌نداده‌باشد وبخشدارمحل‌درصورت علم‌بحبس‌تأدیبی تا سه سال‌محکوم خواهدشدوچنانچه بخشدار یا کدخدا ازدیکترین پست‌ژاندارمری محل را بموقع خودازموضوع مستحضر کرده ولی‌ژاندارمری اقدام ننموده‌باشد فرمانده پست مزبورعلاوه‌برحبس تأدیبی‌تاسه سال محکوم بانفصال‌دائم ازخدمت دولتی‌می‌شود.

تبصره - ۱- درنقاطیکه ژاندارمری نباشد فرمانده مأمورین انتظامی محل موظف‌بانجام‌تکلیف‌فرمانده‌پست‌ژاندارمری درامراماء کشت‌خشخاش‌بوده ودرصورت تخلف تا سه‌سال حبس تأدیبی‌وانفصال‌دایم ازخدمات دولتی محکوم‌خواهدشد.

تبصره ۲- مقصود‌ازرئیس بافرمانده یا بخشداریا کدخدای مذکور دراین‌ماده کسانی هستند که مشاغل‌مزبوررا‌حتی‌طور موقت ازدوماه قبل از برداشت محصول تریاك بعهده داشته‌اند.

ماده ۱۷- درباره کسانیکه باتهام ارتکاب جرایم مذکوردرماده ۴و۵و۶ و قسمت اخیرماده۷و واد۱۲و۱۶ این‌قانون مورد تعقیب قرار گیرند چنانچه دلایل و قرائن موجود دلالت‌برتوجه اتهام بآنان نمایدقرارباز‌داشت صادر خواهد شدو در- صورت ادامه بازداشت‌متهم‌تا تاریخ‌شروع دادرسی‌با صدوراولین‌حکم‌برائت‌طبق‌ماده ۴۸۳ آئین دادرسی کیفری فوراً آزاد خواهدشد.

رسیدگی بجرائم مذکور در این قانون خارج‌ازنوبت‌بعمل‌خواهد آمد

تبصره- در کلیه جرائم مذکور در این قانون هر گاه مرتکبین متعدد باشند جریمه نقدی تضامناً از آنان وصول‌خواهد گردید.

ماده ۱۸ - در کلیه جرائم مذکور در این قانون مواد مخدره فوراً ضبط و در اختیار اداره کل نظارت برموادمخدره قرار خواهد گرفت وآلات وادوات جرم تحویل اداره مزبور داده خواهد شد تا تکلیف آلات وادوات نامبرده از طرف دادگاه تعیین شود.

ماده ۱۹ - درآمدهای‌حاصل‌ازجرائم مذکوردراین قانون پس ازپرداخت حق کشت که معادل ۱۵ درصد جرائم مأخوذه خواهدبود وهمچنین بهای‌اجناس مکشوفه وجرائم مذکوردرماده ۲۳قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹اسفند هزار و سیصدودوازده بایددرحساب مخصوصی در وزارت دارائی تمرکز یابد تا بدستور اداره کل‌نظارت برمواد مخدره بمصرف درمان‌معتادین وایجاد بیمارستان برای درمان آنها و آزمایشگاه موادمخدره ودر- صورت ضرورت خریدوسائل‌تقلیه‌و وسایل کشف برای مبارزه با مواد مزبور برسد.

ماده ۲۰- ازنظراجرای مقررات‌این قانون‌مأمورین کاردمسلح گمرك‌ومأمورین مرزبانی‌وبازرسان اداره کل نظارت مواد مخدره‌بترتیب‌مذکوردرقانون آئین‌دادرسی کیفری جزء ضابطین‌دادگستری‌محسوب میشوند.

مواردد‌خالت مأمورین‌گارد مسلح گمرك وژاندارمری وشهربانی ومرزبانی در آئین نامه اینکه ازطرف‌وزارت‌بهداری ودادگستری تهیه وبتصویب هیئت‌وزیران میرسد تعیین‌خواهدشد.

تبصره کسانیکه مأمورتعقیب جرائم مذکوردراین‌قانون میباشند وباعلم باین که جرائم دراین قانون ازطرف اشخاصی ارتکاب یافته از انجام وظیفه‌ایکه برای تعقیب دارندخودداری نمایندبه مجازاتیکه برای مرتکبین‌معین شده‌محکوم‌خواهندشد

ماده ۲۱- هریك ازکارمندان دولت یا شهرداریها یا موسسات وابسته بآنها که معتاد باستعمال مواد مخدره‌باشند تا ترك اعتیاد ازخدمت برکناری‌میشوند. مقصود ازبرکناری انتظارخدمت بدون حقوق کارمندان رسمی واخراج‌ازخدمت درمورد سایرین است و طبق ماده نهم مجازات خواهند شد.

ماده ۲۲- ازتاریخ‌اجرای‌این قانون آن‌قسمت‌ازقانون‌منع کشت‌خشخاش‌مصوب آبان ۱۳۳۴وسایرمواد مجازاتیکه در قوانین دیگرمغایر با این قانون وجوددارد درقسمتی که مغایراست‌ملغی‌است.

ماده۳- وزارتخانه های بهداری - دادگستری- کشور- جنك واسعارات و گمرکات مأمور اجرای این قانون میباشند.

لایحه فوق مشتمل بر۲۳ ماده و۶ تبصره درجلسه‌روزچهارشنبه پانزدهم‌بهمن ماه ۱۳۳۷ شمسی‌بتصویب‌مجلس‌سنارسیده است.

رئیس مجلس سنا -
محسن صدر

نایب‌رئیس- آقای بزرك‌ابراهیمی

بزرك‌ابراهیمی - اخطارآئین- نامه دارم تشریفات مجلس کامل نیست دو تا منشی چرا نیست یك‌منشی کم دارد (دکتربینا - چهارنفرهم‌باید بنشینند، اگر سه نفرهم باشند اخطار نظامنامه‌ای وارد است)

نایب‌رئیس- فوریت مطرح است مخالفی نیست؟(اظهاری نشد) رای گرفته می‌شودبفوریت این لایحه‌ارجاع‌ازمجلس سنا. آقایانی که موافقند قیام بفرمایند (اکثرقیام نمودند) تصویب‌شد بکمیسیون های دادگستری و بهداری فرستاده می‌شود.

۶- طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع باجازه تحصیل وام ازصندوق وامهای عمرانی امریکا

نایب‌رئیس-لایحه مربوط باجازه تحصیل‌وام ازصندوق‌وامهای عمرانی آمریکا که یك فوریت‌آن قبلا تصویب شده است مطرح است قرائت‌می‌شود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورایملی

لایحه شماره ۴۱۷۱۹ مورخ ۱۱ر۱۰- ۱۳۳۷ دولت راجع به اجازه تحصیل‌وام ازصندوق وامهای عمرانی آمریکا درجلسه ۱۰ بهمن‌ماه۳۷ کمیسیون بودجه باحضور آقایان وزیر دارائی ومعاون نخست وزیر مورد رسیدگی واقع وماده پیشنهادی‌دولت عیناً بشرح‌زیرتصویب اینك گزارش آنرا جهت تائید تقدیم میدارد.

ماده واحده - دولت مجاز است در ماده۲ قانون‌مصوب ۲۹اسفند۱۳۳۶ قسمت آخر بند (ب) ماده واحده بودجه‌سال۳۷ کل‌کشور مبلغ چهل هفت‌ونیم میلیون دلار(۴۷۰۰۰۰۰۰ دلار) ازصندوق وام های عمرانی آمریکابموجب قرارداد ضمیمه برای‌اجرای‌پاره ازطرحهای‌عمرانی سازمان برنامه وام‌بگیرد

مخبر کمیسیون بودجه-
محمود جلیلی

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورایملی

کمیسیون امورخارجه لایحه شماره ۴۱۷۱۹ مورخ ۱۱ر۱۰ر۱۳۳۷ دولت مربوط‌باجازه تحصیل‌وام ازصندوق وامهای عمرانی آمریکارابا‌توجه‌بگزارش کمیسیون بودجه درجلسه۱۹ر۱۱ر۱۳۳۷ باحضور نمایندگان دولت موردرسیدگی قرارداده و عیناً تصویب اینك گزارش آنرا تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون‌امورخارجه-
محسن مرآت‌اسفندیاری

نایب‌رئیس. کفایت مطرح است، آقای‌عمیدی‌نوری‌بفرمائید

عمیدی‌نوری-یکی ازاوایم‌بسیار مهمی که مخصوصاً در حال حاضر باوضعی که این چند روز پیش بوجود آمد نظر مجلس‌شورای ملی را جلب میکنم که توجه‌کامل بآن بکنند همین لایحه است لایحه‌ای است راجع بوام که‌ر ۴۷ میلیون دلار می‌خواهیم وام‌بگیریم‌و اجازه‌قطعی‌آن را هم بموجب قانونی که قبلا مجلس شورایملی‌در لایحه بودجه‌و قانون‌دیگری که در ماده واحده اشاره شده در سال گذشته تصویب کرده است یك سال هم بعقیده سازمان برنامه زحمت کشیده شده دومرتبه آقای ابتهاج تشریف بردماند به آمریکا ومرگشته‌اند و نتیجه دست پخت ایشان هم این‌قراردادشده‌البته‌این‌قرارداد بطور درست درتحت یك‌ماده‌واحده‌امروز مطرح میشود و تصویب میشود و بنحوی که ملاحظه می‌فرمائید متن قرارداد هم

خوانده نشد گرچه خوانده‌هم‌می‌شد فهمش در حال حاضر مشکل بود برای اینکه بنده که خوشبختانه از روز تعطیل میلاد حضرت امام‌حسین ۴ درهفته گذشته‌توانستم استفاده کنم و تمام این قرارداد رابخوانم بااین حال خیلی که فهمیده‌ام‌ولی‌خوب آنچه که‌عقل ناقص خودم فهمیده‌ام‌وزمیرخواهم یك‌قدری‌دراطراف‌بحث کنم‌و نمایندگان محترم عرض کنم تابدانند آنچه که عرض میکنم بامطالعه‌ودقت‌بوده (سراج‌حجازی- همیشه جنابعالی‌مطالب را بامطالعه می‌فرمائید)وبجناب آقای‌مهندس‌شریف‌وهدایت هم عرض میکنم آن‌طوری که‌سابقه‌داریدو می‌دانیدمن‌توسون‌عدد داشته‌ام و همیشه‌با عدد صحبت میکنم‌و خوشبختانه‌من درعدد اشتباه نکردم در جلسه پیش‌عرض‌کردم در حال حاضر چهل‌هزارمیلیون ریال‌سازمان برنامه خرج کرده امروز که‌خوشبختانه از بولتن‌قرائت‌کردند و حقیقةمن خودم‌در عین اینکه باروش آقای ابتهاج درتمام مدت مخالف بودم بشهادت آقایان ازاین جهت که ایشان یك صورتی‌هرهفته منتشر میکنند که‌چقدر پول دادمانده‌چی شده‌موافق بودم‌چون یك‌مرتبه سؤال من از سازمان برنامه این بودکه نشان بدهند کدام‌برنامه را اجرا کرده‌اند و تمام‌شده و دیگراینکه بنده خودم‌عضو کمیسیون برنامه‌دوسه‌سال گذشته بودم و این سؤال را کردم بعد این سؤال نتیجه‌اش این شد که مجموعهٔ پرداخت هارا منگنه کرده سازمان برنامه بصورت مجله‌ای برای من فرستادندوالبته بااین مجله‌شان داده‌میشود که‌سازمان برنامه در این مدت چقدر پول‌خرج کرده (یك نفر از نمایندگان‌حی گرفته)البته‌اگر نگرفته باشد که آقای ابتهاج از جیبش نداشته که‌خرج‌کند پس از این‌جهت‌من خوشوقتم که‌یك ملاکی بدست داده کجی خرج کرده و بهمین جهت بودکه‌من روی ذهنیات خودم چون این بولتن‌ها راهمیشه مطالعه میکردم حساب میکردم تا آخر امسال چهل هزار میلیون یاچهل میلیارد ریال خرج شود حالا کهجناب آقای‌مهندس هدایت قرائت فرمودند و مخارج راسی و شش هزار و خوردهای میلیون را بموجب آخرین بولتن ارائه دادند که خرج شده است البته آقایان محترم میبینند که یك قرضه‌ای هم بارسال برای همین سازمان برنامه ماگذراندیم و آن را هم تصویب کردیم و از طرف دیگر بازبرمیگردم به آن رویه اصولی خودم که مابیشتر ازنصف دوره سازمان برنامه هفت ساله دوم را گذرانیده‌ایم لااقل بایستی (نه‌بطور قطع)چون‌ما باعدد سروکار داریم باید ۵۰ درصد از برنامه های مصوب راانجرا کرده باشند برای اینکه‌ما از ۷۰ هزار میلیون ۳۶ هزار میلیون دیگری خرج کردیم‌یعنی بیش از نصف باید ۵۰ درصد از برنامه های مصوب آن‌هائی که‌در برنامه هفت ساله دوم تصویب‌شده انجام شده‌باشد در این قسمت خود بنده چهارساعت تاپنج ساعت درکمیسیون‌بحث کردم وهمچنین نمایندگان معظم دیگر و چه درطرح برنامه های تفصیلی درکمیسیون سازمان برنامه که باید بما نشان بدهند چون ما امروز میخواهیم اجازه وام بدهیم برای کارهای سازمان برنامه، باید بدانیم این دستگاه چه کرده صرف این که بما صورت بدهند چقدر پرداخت کرده اند نمیدانند آقایان قانع میشوند که بگوئید چه شده پرداخت غیراز عمل کردن‌وبدست آوردن است چنانچه ملاحظه می فرمائید واقعاً این توضیحشان خیلی از مطالب را برای بنده روشن‌کرد بنده میدانم در برنامه های بهداشتی که قسمتی از آن را درحوزه‌انتخابیه خودم میدانم یکی‌ازآنها ساختمان آسایشگاه بودکه خود بنده و همینطور آقایان نمایندگان شمال هرروز درفشار مسلولین بدبخت بی‌پناه‌شمال‌هستیم (صحیح‌است) که بما مراجعه می کنندیك تخفیف داشته باشند واز مرض سل در آخرین سالهای عمرشان بلکه نجات پیدا کنند با پراحتی بمیرند متأسفانه واتمام کوشش و همتی که دستگاههای آسایشگاه‌های تهران‌بکارمیبردندحاضرانند من واله از روی این آقای‌ابوالحسن‌خجالت میکشم که این سازمان بسیار صحیحی که مبارزه باسل است این مرد درست کرده ووقت خودش را صرف میکند هرچه‌تقاضا کرده‌ام پذیرفته اند همیشه‌معرفی میکنم این مردرا بپذیرند باجان ودل می‌پذیرند ولی رفتم دیدم که جانداریند خوب یکی‌از کارهائی که ما تصویب کردیم، حتی به پیشنهادبنده نمایندگان معظم‌دوره‌پنجدهم تصویب فرمودند که دولت مکلف است در مدت معینی آسایشگاههائی در استانها بوجود بیاورد این کار تبدیل‌شد باعتباری در سازمان برنامه بعد از بالا رفتن ها و پائین آمدن ها در مازندران یك محلی‌را پیدا کردند گفتند که اینجا میخواهیم آسایشگاه درست کنیم که سه دانك ملك آن متعلق به‌اعلیحضرت‌همایون‌شاهنشاهی است اعلیحضرت همایونی طبق‌اصول‌وروية همیشگی خودشان در خدمت بفرهنك و بهداشت عمومی فوراً امر فرمودند و سه دانك ازمحل آسایشگاه را دادندوسازمان برنامه به بنده فشار آورد که آن‌سه‌دانك دیگر مال خورده مالکین است تو وکیل مازندران هستی بآنها فشار بیاور که بیایند و آن سه دانك دیگر را بما بدهند یعنی بسازمان برنامه بدهند من تلگراف کردم وآن بیچاره ها هم آمدند واگذار کردند حالا بفرمائید که نتیجه چی شدکه‌اینکار جزو برنامه‌ها نبود؟ خوب اینکار نمیشود ولزومی هم ندارد چرا بشود اما بنای ۱۸ طبقه‌ای ساخته بشود بدنیست‌نودمیلیون ریال هم برای ساختمان خرج شده است صحیح است بدنیست وبعد هم مژده دادند که ازبودجهٔ عمرانی نبود پس ازچه‌محلی بود؟ از سودکارخانجات سودکارخانجات بشما چه ربطی دارد اگر شما سودی از کارخانجات دارید جزء عواید عمومی است اما آن زیانهائی هم که صورتش را دادید ومرتب پرداختیدهیچ‌مقایسه‌فرمودید که سود چقدر وزیان چقدر واین سودو زیان را باهم تطبیق فرمودید بچه رقمی درمیآید وتازه این حاصل درآمد مملکت است دراختیارسازمان برنامه وجنابعالی که نیست که استفاده بفرمائید و بنا بسازید بمال خودتان بدهم اینجا مژده بدهید که متری ۳۰۰ تومان ساختم وهیچ دستگاه خصوصی نمیتواند بسازد شخص بنده‌آقای مهندس هدایت بنا ساختم درایران‌درهمین تهران متری ۲۰۰ تومان بنابراین‌بامتری ۲۰۰ تومان میشود ساخت فرمودید اگر کسی توانست باسه برابر این مبلغ‌بسازد بگوید خود بنده بامتری دویست تومان ساختم شاید بعضی از آقایان نمایندگان مجلس‌هم مثل آقای مهندس فروغی یاآقای مهندس‌فروهر دیده‌اند یا یکی از بستگان آقایان دیده‌اند‌من‌غیر مهندس وشمامهندس هستید ولی بحثدر سر این‌نیست که‌سازمان برنامه دستگاه سازنده بنائی باشدو بعد هم بما مژده‌بدهند که ازسودکارخانه‌ها این کاررا کرده اند و بعدهم فروخته‌اند به‌مالك اعتبارات‌بدهم حواله قباله کرده اند سازمان برنامه باید در اجرای‌قانون برنامه که ماده اول آن هدفی است‌ازملت ایران بسوی بالا رفتن‌سطح تولیدوبسوی بی نیاز شدن از واردات و بسوی سعادت ملت ایران‌ازعوایدنفت این هدف‌شما‌است این بود کارسازمان برنامه نه اینکه یك آقائی بسایخودش چك بکشد یك‌میلیون پاداش بدهد و صورت این جور خرجها هم معلوم نباشد و دولت هم ندانندنه اینکه با اینکار ما سال گذشته یك‌لایحه‌قرضه ای تصویب کنیم برای سازمان برنامه‌وامسال هم ۴۷ر۵ میلیون دلار قرضه تصویب کنیم من با قرضه موافقم من خودم در زندگی قرض میکنم‌واز قرض انتفاع‌میبرم یعنی کار عمرانی میکنم و استفاده هم میکنم قرض‌برای‌برنامه های راتابل برای برنامه ای که عواید آن بر گردد اشکال ندارد یعنی شمابیائید با یك‌پروژه صحیح که خرج‌چقدر است‌درآمد این پروژه‌در یك مدتی چقدر و چه‌جور استهلاك‌بشود ۴۷ میلیون که کم است ۴۷۰ میلیون‌قرض کنید و لایحه آنرا هم‌بیاوریدمن رای میدهم و تعظیم هم میکنم اما این قرضه چیست قرائت بفرمائید قرارداد قرضه این‌است کهبرای‌هیچ پروژه مسلمی نیست و معلوم‌داخت هم مربوط بهیچ‌پروژه ای نیست دولت سفته‌ای میدهد به بانك‌عمران و صندوق عمران امریکا و سررسید یك کدامش را هم گذاشته هم‌اش را میتواند پرونست بکند و حالو همه را بگیرد هیچ مربوطه به پروژه نیست، یك وقتی‌راجع‌بسد کرج صحبت‌میکردم باآقای‌مهندس‌طالقانی ایشان میگفتند که‌پروژه‌اش اینست‌اینقدر خرج دارد و این‌خرج‌را مادر این مدت میتوانیم مستهلك کنیم‌بابن اقساط‌ه می توانیم برگردانیم و حتی راجع به برق صحبت میکرد که‌اگر برق‌را کیلوائی ۱۵ شاهی نفروشیم ۲۰ ساله پول آن برمیگرددو اگر کیلوائی سی‌شاهی بکنیم ۱۰ ساله بر میگردد سه سال پیش بود که ایشان‌از یك‌عده ای از آقایان نمایندگان مجلس دعوت کردند رفتیم این‌توضیحات را دادند درسد گرچه بنده‌هم‌دوروزنامه‌ام نوشتم این پروژه ای است صحیح برای اینکه‌کاری درمدتی انجام می‌شودپولش هم برمیگردد و انتقاعش‌را هم‌مردم‌میبرند بسیارخوب‌اما بنده‌دراینجا میخواهم‌ببینم این‌پول و قرضه برای چیست دونوع کار برایش‌درست کرده اند این دونوع کاررا اسم برده گفته‌است که این‌وامهارامیخواهم برای‌ماشین آلات کشاورزی سیرای‌تجهیز سیلوها - برای توسعه جنگل‌خیلی عجب است توسعه جنگل که من فهمیدم توسعه جنگل یعنی‌چه جنگل‌را احیاء میکنندامااما توسعه نمی‌شود داد آنهم سازمان برنامه چه جور توسعه میدهد منکه معنی اینرا نفهمیدم‌جنگل درخت آن قطع می‌شودو بعد که ریشه درخت و نهال میکارند و میایدبالا اما توسعه‌جنگل یعنی‌اگرجنگل- های ایران صد هکتار است سازمان‌برنامه می خواهد دویست‌هکتاربکند آنهم‌با این قرض اگر شما قانع می‌شوید وقبول‌دارید من‌حرفی ندارم (یکنفراز نمایندگان - ترجمه اش اشتباه‌است)منکه‌چیزی‌نمی‌فهمم خدا میداند درقرارداد نوشته‌است توسعه شبکهٔ برق همان برقی که تمام شهرستانها میبالند باز عبارت کلی، بهبود راههابهبود راهها شد پروژه؟ و با این‌قرارداد این مبلغ ۴۷ میلیون دلار را ما میتوانیم برگردانیم در ظرف دهسال، تجهیزات راه آهن - مخابرات - دفع‌آفات نباتی ایستگاههای راه آهن، کارخانه چیت سازی تهران که این کارخانه هم یکی از معماهای ایران است تا دهسال پیش استالینگراد توده‌ای‌هابود بقول خودشان آنجارا درست کرده بودند و نمایشات مملکتی در آنجا داده میشد و هنوزهم که هنوز است، من دربرنامه هفت‌سال دوم‌از آقای‌ابتهاج خواستم که یك‌صورتی بدهند که الان وضع کارخانه چیت‌سازی تهران چیست‌ودراین برنامه هفت‌ساله دوم چه‌ـه خواهند کردالبته دراینجا توضیح‌دادندانه که صد هزار دستگاه دستی تازه کار

گذاشته‌ایم ، باندگی دستی که ماشین آلاتی که با ابتلائیاتی‌ها است پول نقد در دوره دکتر مصدق معامله شد یکی این بود که سه تا کارخانه نساجی بایران بدهند که یکی در مازندران نصب شود ودیگری درجیت سازی و مربوط باین پولها هم نیست چون سازمان برنامه این پول ها را نداده بر طبق اطلاعاتی که من دارم اینهم بجائی نرسیده اگر بخواهید صورت همین کارخانه چیت سازی را بنده میآورم اینجا خدمتتان که چقدر خرج ماهیانه چیت سازی است و چقدر دخلش است و چه مابعدی به مملکت میدهد باز هم بنده قبول میکنم که کارخانه چیت سازی صرف داشته باشد مخصوصاً که خواندم در بولتن که نوشته است قرارداد وام که لایحه آن تقدیم مجلس شد به نحوی سابقه‌ای منافع ایران را تأمین کرده است این مقاله بولتن را که بنده مطالعه کردم خدمت آقایان عرض می کنم این بنحوی سابقه‌ای منافع ایران را تأمین کرده است و شرح داده است چه موری شرح داده است؟ نوشته است که این وام برای این کارها میگیریم البته در خود قرارداد اسم اینها را برده و تقسیم کرده بعد نحوه کارها را معین کرده نصفش (یک مقداری) را بابهره ۳ر۵ درصد یک مقدارش را بابهره پنج و یک چهارم درصد که بنده فهمیدم این تقسیمی ای چیست و بچه مناسبت است البته اسمش را گذاشته است که بعضی از کارها تجاری است و بعضی غیر تجاری بهره آن تجاری ها را برده‌اند بالا که شاید یکیش کارخانه چیت سازی است شاید امریکا تصور کرده که چون این کارخانه اگر مجهز شد تجاری است یعنی بارچه‌اش را میفروشد و میدهد و تولیدات ما را میبرد بالاوبی نیازمیشویم از رقابت تجاری و واردات قماش باین مملکت در حالی که اینجا بابهره زیادتری بما تحمیل کرده‌اند گفته است که فرعه را پنج و یک چهارم بکنند اما یک کاری که مثلا فرودگاه یا تجهیز فرودگاه باشد این کار چون بنفع خارجیها است ما که هواپیمائی نداریم بارمارا ببرد از خارج بارما را میاورد این کار برای آن خارجی است و هواپیمای خارجی بنابراین اگر خرجی برای فرودگاه شد البته بهره کمتری خواهند گرفت که بالنتیجه نفع آنها در آن است (پرفسور اعلم - ماهم استفاده میکنیم و مسافرت میکنیم ، شماهم مسافرت میکنید) البته ماهم استفاده میکنیم ولی بیشترش بنفع آنهاست بنده که مسافرت میکنم همان فرودگاه سابق هم قابل استفاده بود فرودگاهی که در لندن دیدم سقفش کوتاه بود باقدبلند انگلیسی‌ها که باید سرشان را دولا کنند اینها بعامت گذاشته ۷۰ میلیون ، رایش خرج کرده‌اند برای اینکه سنگ آن را از ایتالیا آورده‌ایم وفلایش را هم از انگلستان آورده‌ایم (پرفسور اعلم - این حرفها چیست آقا) البته بنده مخالف اینجور فرودگاهها نیستم ولی موافق آن فرودگاهی هستم که اینجور حرفها تویش ندارد وهر پنج دقیقه یک هواپیما میاید ومیرود وازاین عایدات بدست میاورند جناب آقای پروفسور اعلم نه از فرودگاهی که هفتاد میلیون خرجش کردیم برای اینکه تزئین شهر باشد این کار غلط است وتمام هم شد خرید فرش ماشینی اشرفی در اینجا مطرح شد تصدیق میفرمودند که ما بقالی چون کشور ایران بنام کشور نفت وقالی معروف است وقالی ماشینی انگلستان در آنجا بهم شد بدستور مهندس مشاور پس خواسته عرض کنم البته برای تکمیل فرودگاه عیبی ندارد که فرعش صدی سه باشد (پرفسور اعلم - برای حیثیت ملت ایران است) البته برای حیثیت است ولی جنابعالی تشریف بردید فرودگاه انگلستان را دیدید این فرودگاه راهم تشریف ببرید وببینید که چقدر عالی وشیک است ولی به حیثیات مردم انگلستان آن فرودگاه مربوط نیست ، خواهش میکنم قدری احساساتتان را فرو بنشانید و گوش بدهید مرا پس بنده را وا گر خواستید بعد تشریف بیاورید جواب بفرمائید بنابراین خواستم عرض کنم خدمتتان که این قراردادی که در حال حاضر مطرح است و دنبالا کاری است که مربوط بکار سازمان برنامه در گذشته است از نظر موضوع وام میدهد است برای اینکه عباراتی که خدمتتان خواندم هیچیک از اینها نظر بیک پروژه معینی که از نظر خرج معلوم و از نظر ترکیب عایدات معلوم باشد نیست بلکه یک کلیاتی است مربوط بهمان کلیاتی که ما در برنامه هفت ساله خودمان تنظیم کرده‌ایم بدون اینکه پروژه‌هایش معلوم باشد که چه چیز است وامی هم که گرفته می‌شود در مقابل این کارهای کلی است که قسمتهای عمده این کارهای کلی همان کارهای اجرائی است که جناب آقای نخست وزیر از بیست تریبون مجلس در جلسه گذشته فرمودند که این کار های اجرائی باید روشن باشد نه چنین فرضی که پروژه‌اش روشن نباشد ومعلوم نباشد که چطور برمیگرداند و فقط دولت ایران متعهد باشد که سفته‌ها را از عواید دیگرش بپردازد این یک مطلبی است قابل توجه که باید این پول را این طوری خرج کنیم واین جوری قرض کنیم قرض باید در مقابل پروژه‌ای باشد که اقساط بدهی خودش را بنفع مملکت ایران برمیگرداند (صادق بوشهری - پروژه مخصوصی نیست برای تمام کارها است) اما آمدیم بسر اتمامها که چون قسمتی از عایدات نفت را باید سال جدا کردیم وداده بودجه مملکت و گفتیم برای پروژه اجرائی سازمان برنامه که در سال ۱۳۴۷ کم میاید قرض کنید این همان است اینجاهم در این توضیحاتی که داده نوشته‌اند این قرارداد وام برای سال ۳۷ است مخصوصاً نوشته شده است بنابراین میزان کل وام تصویبی برای سال ۳۷ که الان در ماه یازدهم آن هستیم مبلغ ۳۶ر۰ میلیون دلار است یعنی از این ۴۷ر۵ میلیون دلار که در آخر بهمن ماه شما تصویب می کنید تا برود بسنا ویر گردد سال ۳۷ تمام می شود و سال ۳۸ می شود ۳۹ر۰ میلیون دلارش مال ۳۷ بوده است خوب توجه کنید پس شما تصویب میکنید اخذ وجوهی که برای تکمیل کارهای سازمان برنامه در سال ۳۷ که زمانش گذشته البته در این قرارداد نیست که در ۳۷ اما چون اشاره‌ای شده است که دولت مجاز است طبق ماده ۲ قانون مصوب ۲۹ اسفند ماه ۳۶ و قسمت اخیر بند ماده ۱۲ بودجه ۳۷ مبلغ ۴۷ر۵ میلیون دلار از صندوق وامهای عمرانی به موجب قرارداد ضمیمه وام گیرد توضیحی که در بولتن سازمان برنامه داده شده تجزیه تحلیلی کردم که این ۴۷ر۵ میلیون ۳۶ر۵ میلیون آن مال ۳۷ گذشته است در صورتی که سال ۳۷ دارد تمام می‌شود و وضع سازمان برنامه هم در حال تجدید نظر است برای اینکه دولت میگوید ما میدانیم که وضع سازمان برنامه چیست ، دیروز آقای نخست وزیر فرمودند اینجا هیأتی باید بفرستند که ببینند آنجا را چه جور اداره کنند ومجلس هم رأی داد که تا شش ماه قانون جدیدش را بیاورند ، پس ما برای کاری که زمانش گذشته و پروژه هایش روشن نیست که چه کاری باید بشود و کاری است چطور اجازه قرض بدهیم؟ مثلا توسعه جنگلها تجهیز فرودگاهها زمانش هم که سال ۳۷ است و گذشته و کارهای اجرائی هم هست کارهائی که وزارتخانه‌ها میکنند ، سیلوها را پاک کنند که پروژه نیست کار اجرائی است ، سد کرج و سد سفیدرود نیست و کارهائی مربوط به اینها نیست ، چون وقتی که ما حرف میزنیم فوراً این سه چهار تا سد را برخ ما میکشند ، اینکه برای سدها نیست وبرای کار رانابل نیست برای همین حرفهاست وهمین چیزهائی که خدمتتان خواندم واینکارهم زمان اجرایش سال ۳۷ است سال ۳۷ هم که گذشت پس این ۳۶ر۰ میلیون که آنجا توضیح داده مال عملیات اجرائی سازمان برنامه در سال ۳۷ است این را تصویب نکنید و یا دو گوش کنید سال بعد که بدانیم پروژه هائی که بموجب وضع جدیدی که در سازمان برنامه مطالعه خواهد شد و در نظر گرفته می‌شود چی است و آن پروژه‌ها قابل اجرا باشد آنها باید مطالعه شود که چه جور قابل اجراست وبتوانیم بمردم بگوئیم که اطمینان بکنند که میتواند عواید برگردد بنفع مملکت ایران نه اینکه بآن سیستم سابق کارمانرا ادامه بدهیم این بود خواستم توجه بدهم باین کیفیت برای بنده مهم است ۴۷ر۵ میلیونرا که قرضه می گیرید برای کجا وبرای چه سالی وبرای چه کاری است ، اینجوری که توضیح داده شد ۲۷ر۵ میلیون مال ۳۷ است و ۳۷ هم در معرض اتمام است مدتش ملغی است وماهم کاری نداریم بقیه که در حدود ۱۰ میلیون است ممکن است برای سال ۳۸ باشد این مطالبی بود که در اساس قرض عرض کردم امادر شرایط ، البته اینجا یک توضیحی داده شده است در همین تفسیری که سازمان برنامه راجع باین قرارداد کرده ومحاسنش را شرح داده گفته است این قرارداد وام بسیار مهم است واز جمله مزایایش اینست که سی درصدش را پیش پرداخت بکند ویکی هم اینست که دو تا نرخ بربهره ۳ر۵ درصد و ۵ وفلا قدر است بعدش هم اینست که می گوید ما را مقید بکاری نکردند که چه جور باشد ، اما من که قرارداد را میخوانم وتعنی میکنم که نماینده گان محترم حوصله داشته باشند و یکمرتبه قرارداد را بخوانند ، بنده اینطور میبینم که طبق قرارداد این ۴۷ر۵ میلیون دلار باید بمصرف چه کاری برسد یکی تهیه کالاها است ویکی انجام خدمات بعدهم تفسیر کرده که خدمات چیست وکالا چیست وشرط شده که باید تا لااقل ۵۰ در صد این کالاها با کشتیهای امریکائی هم حمل بشود ، این کالاها هم باید از کشورهای خاصی خریداری شود و قیمتهاهم باید تصدیق بانک باشد اینها چیزهائی است که در این قرارداد میتوانید پیدا کنید خوب توجه فرمودید قیمت ها باید تحت نظر بانک باشد حمل با کشتی امریکائی باشد ، بمصرف تهیه کالاها و خدمات برسد واینها هم از دولت های خاص از دولت امریکا ویا کشورهائی که در مناطق مذکور در جدول ۹۹ دفتر چه حقوق افرادی اداره همکاری بین‌المللی که من نمیدانم حدودش چیست رکجا است و ۹۹ آن چیست حالا که میخواهیم تصویب کنیم لااقل بگوئید این جدول چیست واز کجاست ، پس تصدیق فرمودید که این فرضه‌ایست بدو تقسیم وبعدهم معلوم قرضه بدست خودشان وبعدهم مواردی دارد که یک طرفی است مثلا یکی بند (۱) است البته این مواد نیست همه اش بند نیست بند هم همه اش معین دارد ۳/۰ ، ۴/۰ ، ۱/۰ مثلا میگوید که جز در مواردیکه بنحو دیگری یعنی چه ؟ من نمیفهمم ، جز در مواردیکه بنحو دیگری مورد توافق کتبی صندوق وامهای عمرانی قرار گیرد ، صفحه ۴ بند ۳ ، ۱ نوشته جز در مواردیکه بنحو دیگری مورد توافق کتبی صندوق وامهای عمرانی قرار گیرد ، دوام گیرنده اهتمام خواهد نمود ، مرزه‌ین را شرط یک طرفی میدانم یعنی بطور مسلم میگوید هر وقت من دلم خواست آن جوری باشد ، آن جوری میگنجوبلی این کارهارا باید بکنید (بزرگ ابراهیمی - آقا رحم کن دلش نخواهد خواست) همین یا مثلا در بند ۱ ، ۳ ، ۲ صفحه ۷ میگوید (مگر در مواردیکه صندوق وامهای عمرانی کتبیاً موافقت نماید) یک شرطی را میکند ویک اشتباه میکند دارد ومیگوید مگر در مواردیکه صندوق وام موافقت بکند ، این شرط یکطرفی است در قرارداد ، از اینجور

چیزها همه جا دارد یعنی هر جائی که فکر کرده بر دبست اختیار یکطرفی خودش درحالیکه باید قرارداد دو طرفه باشد وقرار دادهای یکطرفه از نظر قضائی صحیح نیست قرارداد بایستی دو طرفه باشد وطرفین متساوی الحقوق باشند ولی وقتی قرارداد یک طرفی شد واختیار بیکسمت داده شد بنظر من اینقرارداد صحیح نیست آنوقت مطلب بسیار مهم دیگری که از نظر قانون سازمان برنامه و دعالات در قوه مقننه اهمیت زیاد دارد خواستم عرض کنم خدمتتان که یک طرفه است اینست که در متن ماده واحده درست نوشته شده است جناب آقای ناصر نوشته شده که این وام برای پروژه‌های برنامه ۷ ساله بوده است که امسال یعنی در سال ۳۷ اجرا شده است ، چون روح مطلب هم همین است اما در متن قرارداد یک نوع پروژه های جدید قائل شده اند که خارج از این حرفهاست وآن پروژه هارا قائل شده‌اند که مورد توافق بانک بین‌المللی است این آن چیزیست که بنده میخواهم بگویم حتی اختیار از قوه مقننه گرفته شده ویکقوه مقننه جدیدی بوجود آمده است بنظر بنده این را تشریح میکنم که بدانید خلاف عرض نمیکنم درهمین صفحه ۴ جناب آقای ناصر در بند ۲ ، ۱ هست که بنده میخوانم «منظور از وام مزبور منحصراً کمک بسازمان برنامه در اجرای طرح های خاص توسعه اقتصادی است» ، تا اجرای طرح‌های مصوب در برنامه ۷ ساله دوم این را توجه داشته باشید که نوشته است «اولا جزء برنامه باشد ثانیاً جزء یکی از قسمت‌های زیر باشد» حالا توجه کنید قسمتهای زیر چیست؟ ماشین آلات کشاورزی ، توسعه جنگل ، تکمیل فرودگاهها ، جاده‌ها ، سیلوها ، عمران شهرستانها - مخابرات - دفع آفات نباتی - کارخانه چیت سازی طهران ویا طرح های کلی دیگری که مورد توافق کتبی صندوق وامهای عمرانی قرار گیرد ، واین عبارت اگر این مرانبی که در اول اسم برده ماشین آلات ، سیلوها ، جنگل چه چه جزء برنامه ۷ ساله دوم است که ما تصویب کردیم ، برای سال ۳۷ یک پروژه‌ایش ناقص مانده و کم آورده فرض کنیم مطلبی است ، از آن گذشته ایراد اصولی بنده باینست که اگر اینها پروژه‌هائی است که مقابلش معلوم نیست خوب میگوئیم عمرانی است وجزء برنامه ۷ ساله دوم است اما این عبارت یا طرح های کلی دیگری که مورد موافقت کتبی صندوق وام‌های بین‌المللی باشد دیگر چیست؟ اگر جزء کارهای برنامه بود که معلوم کردیم واگر خارج از برنامه هفت ساله دوم است و میخواهیم این قرض را بمصرف آن برسانیم این بر خلاف اراده مجلس شورایملی وقوه مقننه وآن اصلی است که قائل شدیم چون ما آمدیم برنامه ۷ ساله دوم درست کردیم برای اجرای برنامه‌ها از محل عواید نفت اما این کلی یکلی مطلب را از بین برد خصوصاً که بانک عمرانی هم استفاده از این کلی دارد برای اینکه در بند بعد ۴ ، ۱ وقتی که تقسیم میکند نوع پروژه‌ها را برای فرعش فرض از ماشین آلات کشاورزی و کارخانه چیت سازی تهران دو قسمت میماند یک قسمت را می گوید با فرع ۳ر۵ ، و یک قسمت دیگر را ۵ و خورد ، ای میدهیم روشن هم کرده آنوقت گفته است این طرحهای کلی که آمد بسته بپول بانک است که این را در ردیف یک الف بگذارد ویا در ردیف ب .

مهندس خسرو هدایت - صحیح نیست .

عمیدی نوری - فرمودید صحیح نیست پس بنده باید بخوانم چون بنده در این هرایضی که میکنم اطلاعات کاملی ندارم جناب آقای مهندس خسرو هدایت اطلاع بنده از مطالعه این قرارداد است در بند ۳ که بنده خواندم که طرحهائی که تهیه کرده گفته ماشین آلات کشاورزی سیلوها کارخانه های چیت سازی تهران و یا طرحهای کلی دیگری که مورد توافق قرار بگیرد و آنوقت در تقسیم فرعش گفته است که کدام فرعش ۳ر۵ درصد است و کدام پنج درصد است حالا که تقسیم می کنند فرع را بدهند الف وب تقسیم می کنند قسمتی از اینها مربوط بفلاست ، این قسمت را حالا در این قرارداد پیدا نکردم ولی در مطالعه‌ای که کردم ام ودریاد داشته‌ایم هست این است که دو بند قائل شده یکی بند الف ودیگری بند ب وتقسیم هم کرده گفته ماشین آلات کشاورزی ، سیلو ساختمان و روشنائی فرودگاهها ، توسعه جنگل ، عمران - شهرستانها ، تجهیزات راه آهن جزء بند الف باصد ۳ر۵ فرع وکارخانه چیت سازی ودو قسمت دیگر جزء بند ب با فرع ۵ر۰ در صد و بعد نوشته طرحهائی که جزء بند الف بود بتشخیص صندوق وام جزء یکی از بندهای الف وب میشد یعنی تشخیص با او است ووقتی تشخیص با او بود که طرحهای کلی دیگری را ببرد جزء بند ب و بود را از ۵ر۳ درصد به ۵ در صد بالا ببرد این مطلب خیلی ساده است (بهبهانی - مطلبی را که میخواهید در صفحه ۶ است) کومک فرمودید تشکر میکنم (بهبهانی - بند ۳ ، ۲ در تاریخ قطعی شدن این قرارداد) بله در این قسمت است که می گوید در تاریخ قطعی شدن این قرارداد صندوق وامهای عمرانی دو حساب بنام «حساب وام الف» و حساب وام «ب» باز خواهد کرد پس از تصویب طرحهای مربوط به طبقه کلی توسعه جنگل ساختمان وروشنائی فرودگاهها - اصلاح جاده های عمران شهرستانها - تجهیزات راه آهن ، مخابرات - دفع آفات نباتی وایستگاههای راه آهن صندوق وامهای عمرانی مبلغ مصوبه برای طرح مزبور را به «حساب وام الف» خواهد گذاشت ، پس از تصویب طرحهای مربوط بطبقه کلی ماشین آلات کشاورزی - سیلوها وکارخانه چیت سازی طهران صندوق وامهای عمرانی مبلغ مصوبه برای طرح مزبور را به «حساب وام ب» خواهد گذاشت ولی درمورد تصویب طرحهائی که جزء هیچکدام از طبقه‌های کلی مشروحه در این بند نیستند صندوق وامهای عمرانی مبلغ مصوبه برای طرح مزبور را باید به حساب وام «الف» و یا بحساب وام «ب» هر کدام مقتضی بداند خواهد گذاشت .

پس بنده خلاف عرض نکردم بنده این قرارداد را از پس خواندم حفظ شدم این نتیجه‌اش این است که اولا شما یک طرحهای غیر مصوب را غیر از آنچه قانون برنامه ۷ ساله دوم هست ، اجازه میدهید طبق این بندی که برایتان خواندم که اگر صندوق وام توافق کرد ، توافق هم یک طرفی است یعنی سازمان برنامه تقاضا میکند یک طرحی که بنده تقاضا میکنم او میگوید اگر میلش بود بعدهم این کار غیر قانونی ، یعنی قوه مقننه دیگری بوجود آورده‌اید که دولت سازمان برنامه است وتصویبش هم باصندوق عمرانی است بعد که آنرا قبول کرد بمیل خودش ببرد جزء فرع صدی پنج وربع چرا؟ بچه مناسبت ؟ این خارج از اختیارات سازمان برنامه است خارج از اختیارات دولت است ، خارج از اختیارات مربوط به برنامه هفت ساله دوم ، خارج از آن اجازه نیست که ماقبلا در ماده واحده مصوب ۲۹ اسفند ۳۶ و قانون بودجه داده بودیم اینست که از این جهت بنده یک ایراد بسیار اصولی در این کار میبینم ومعتقد هستم که باین موضوع مجلس باید کمال توجه را بکند وباید حتماً جلوی این کار را بگیرد ، نکته بسیار مهمی که همکار عزیزم جناب آقای دکتر شاهکار تذکر دادند و درست هم فرمودند اینستکه این جا نوشته شده است در متن لایحه ، نخست وزیر دکتر اقبال و وزیر دارائی ناصر یعنی جناب آقای وزیر دارائی هم این را تصویب فرموده‌اند ، بنا براین مقرر این است که میبایستی این کار بکمیسیون دارائی رفته باشد و در آنجا مطالعه شده باشد ، بنده نمیدانم بکمیسیون دارائی رفته است ومخبر کمیسیون دارائی گزارش را تهیه کرده است یا خیر ؟

(چند نفر از نماینده گان - بکمیسیون بودجه رفته) اما بودجه کمیسیون دارائی وظایفش چیز دیگری است میگویند کمیسیون قوانین دارائی یعنی آن چنان کمیسیون صلاحیت داری است که در کار مربوط بقوانین دارائی باید رسیدگی بکند کمیسیون بودجه از نظر عمل خاص ، از نظر بودجه مطالعه میکند ، این یک قانونی است صد درصد مربوط بقوانین دارائی ، یعنی مواد مربوط باینکه الان خدمتتان خواندم وورویش بحث کردم از آن مواردی است که جزء صلاحیت کمیسیون قوانین دارائی است و باید تطبیق بشود باقوانین دارائی و با اصول قوانین ، بنابراین درشأنش این بود که بکمیسیون دارائی برود و آنجا مطالعه بشود ، در حالیکه نرفته است از این جهت هم بنده باین تذکر صحیح جناب آقای دکتر شاهکار توجه کردم وبعرض مجلس شورایملی میرسانم که یک چنین اخطار نظامنامه‌ای هست ، اخطار دیگر هم این است که متن قرارداد خوانده نشده است ، الان گزارش خوانده شده است و اینهم خلاف اصل است ، لااقل یک قراردادی که میخواهید ۴۷ر۵ میلیون دلار فرض را تصویب کنید یکمرتبه در مجلس خوانده شود که نماینده گان توجه داشته باشند این است که باتوجه باین جریانات بنده معتقد هستم که این قرارداد وام اگر در حال حاضر ، توجه بفرمایید جناب آقای وزیر دارائی ، که سال ۳۷ گذشته و بموجب توضیحی که خود سازمان برنامه داده ۳۶ر۰ میلیون دلار مربوط بکارهای سال ۳۷ بوده وسال ۳۷ هم دیگر برنمی گردد از آن طرف هم نظر دارید که در کار سازمان برنامه تجدید نظری بفرمائید بنده معتقد هستم و مصلحت مملکت راندر آن می‌دانم که اجازه بفرمائید این لایحه برود بکمیسیون دارائی در آنجا رسیدگی بشود شاید بیست روز یکماهی هم طول بکشد که شاید تجدید نظری و مطالعاتی هم در کار های سازمان برنامه بکنید البته ما متشکر هستیم از دولت امریکا که دوست ما است خوب اگر ما یک وقتی احتیاج عمرانی داشتیم بما قرض می‌دهد و سفته‌ان را هم قبول میکنند ما هم متشکر هستیم اما سی بکنیم این وامی که امامیگیریم برای مصرف یک پروژه‌هائی باشد که آن پروژه‌ها قابل برگشت باشد وکار های اجرائی و اصلاح وزارتخانه‌هایمان را از عوائد جاری نفتمان که در برنامه هست انجام بدهیم آنچه که اجرائی است بدهیم بوزارتخانه‌ها و آنچه که برای پروژه‌های خاص است قسمت بکنیم و هرقدر احتیاج بقرض داریم بگیریم اما این قرض که میکنیم محققاً بطور صحیح بمصرف یک پروژه‌ای برسد که قابل برگشت باشد این شکلی که الان در فصل پرداخت هاتکام میکنیم میگوید دولت ایران سفته میدهد سفته‌هایش هم باقساط شش ماهه است برای ده سال ما امروز سفته می‌دهیم و کسی هم که سفته میدهد ازهر معامله که باشد پولش را می‌دهد سفته ها که این شکل بود .

دولت هم متعهد است که سفته‌ها را بپردازد یک جمله هم دارد که اگر یک قسط را نداد جلوی سایر اقساط را بگیرد واین کار در

روابط ایران و آمریکا که ما داریم خوب نیست این باشد هم یک بانکی است متعلق بدولت آمریکا و دولت آمریکا خواسته است حسن نیت بخرج بدهد و میگوید که من کومک میکنم بشما ، ما باید سعی بکنیم این فرضه‌ایکه میکنیم بمصرف پروژه‌های حقیقی قابل برگشت برسد بعدهم بتوانیم پولش را از آن محل ها بدهیم والا واقعاً این کار های زرگی که ما داریم ، احتیاجاتی که ما داریم از عوائد نفت و ازعوائد دیگر پروژه های دیگر راهم درست بکنیم که جمع وخرج بتواند بکند پس حالا که میآئیم قرض خارجی میکنیم قرض خارجیمان را بشرافتمندانه انجام بدهیم و بمصرف اموری برسانیم که واقعاً برگشت عایدات خودش برسد نه اینکه ما بیائیم یک کاری بکنیم که حتی بموجب بند ٤ و ٧ صفحه ٢٥ دولت خودمان را در کرو کار های سازمان برنامه بگذاریم ، اینجا نوشته در این قسمت آخر دایقی حقوق و تعهدات وام گیرنده که بموجب این قرار داد بسازمان برنامه محول گردیده قصور وام گیرنده در اجرای مقاصد این قرارداد تلقی خواهد شد میگوید کمترین قصور سازمان برنامه قصور وام گیرنده یعنی دولت است ، و نیز مربوط بهر گونه جبران خسارت صدمه‌ون وامهای عمرانی ، دولت ایران دارد زیر بار یک چنین قراردادی میرود که کمترین قصور بپای دولت ایران محسوب میشود خلاصه با یک همچو قراردادی دولت ایران ریشش گرو گذاشته میشود پس باید محل مصرفش صحیح و دقیق باشد و بمصرف اموری برسد که بر گرداند و از عوائدش قرضش را بدهد ، نه اینکه هی بطور کلی قرض بکنیم ، صفته هم از اینطرف بدهیم که ازجای دیگر قرضمان را بدهیم ، این است که بنده واقعا عقیده ندارم درحال حاضر باین کیفیت کار بکنیم کار سازمان برنامه این است این یک گزارش است مال دولت سازمان برنامه ، اینهم یک گزارشی است مال دولت دکتر اقبال ، دولت دولت است ، صفحه ٤٢ اینجا گزارش اقدامات دولت را نگاه میکنیم ، نوشته است بنگاه رازی درسال ٣٦ اینقدر سرم تهیه کرده ، این کار ها را کرده و گزارش سازمان برنامه‌راهم که نگاه میکنیم میبینیم نوشته است ، بنگاه رازی این کار هارا کرده ١٦٥ میلیون چه چیز تهیه کرده و فلان غلط بودن کار سازمان برنامه همین است ، وقتیکه ماندارایم وقتیکه ما ٤٧ر٥ میلیون دلار از یک دولتی قرض میکنیم این نبایستی اوت مسئولیت درخرج بشود که یک جا جزء بودجه مملکتی است مؤسسه رازی قانونش راشما گذرانده اید استقلال مالی داده‌اید که ازبوست روده عوائدش را باید خودش بمصرف خودش برساند یکجا شما کاخ ما میکشید میگوئید که من این کار را کردم وجزء پرداختی می آورید یک جای سازمان برنامه جزء کارهای خودش می آورد لایحه ٤٧ر٥ میلیون قرض باین مواد می آورید یک جا هم دولت جزء کارهای خودش می آورد و حق هم دارد سازمان برنامه باید پروژه‌های صحیحی که قابل برگشت باشد از منافعش سرمایه‌اش را بوجود بیاورد اگر ما بخواهیم قرض بکنیم و بما قرض بدهند چه بهتر ولی باید بمصرفی برسانیم این پولی را که قرض میکنیم که قابل برگشت باشد ، این است که بنده معتقد هستم در حال حاضر با ابهامی که در وضع سازمان برنامه هست و با این که سال ٣٧ دارد می گذرد و ٣٦ر٥ میلیون دلار این قرضه اختصاص بکارهای سال ٣٧ داشت با عجله این قرارداد را ما بدون اینکه در کمیسیون دارائی هم مطرح شده باشد تصویب بکنیم این بود عرایض بنده .

نایب رئیس - عرض کنم مجلس پیشنهاد یکی پیشنهاد کفایت مذاکرات است پیشنهادهم بامضاء ٥ نفر طبق ماده ٣٦ آئین‌نامه مجلس که بکمیسیون خاص برود ولی چون دراین پیشنهادی که شده است معین نکرده‌اند که اعضاء کمیسیون خاص چند نفر باشند از شعبه باشند یا از مجلس انتخاب بشوند تعیین تکلیف این پیشنهاد کفایت مذاکرات رای گرفته میشود تا تکلیف روشن بشود (چند نفر از نمایندگان باید توضیح بدهند) چند نفر باشند؟ از شعب باشند یا از کمیسیون؟

پرفسور جمشید اعلم - بنده توضیح دارم در پیشنهاد کفایت مذاکرات .

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات قرائت می‌شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی طبق ماده ٣٦ آئین نامه امضاء کنندگان پیشنهاد مربوط لایحه بکمیسیون خاص از هر شعبه دو نفر چه تر سید کی دقیق ارجاع بشود دکتر شاهکار - سپهبانی - خلعتبری - دکتر بهبانیان - رودسد - دکتر امیر حکمت

دکتر مشیر فاطمی - آقای دکتر شاهکار خود شما در کمیسیون باین لایحه رای دارید

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - عرض کنم مجلس مقدس شورای ملی در موقعی که بودجه هزینه می آید در مجلس برای اضافه دادن پنجاه تومان بیست آمور گیار و یا چند تومان بزاد ارمی که در سر حدات مشغول حفظ حراست است نهایت دقت و رسید گی را می کنند توضیحات مفصل آقای عمیدی نوری که بنده با کمال دقت گوش میدادم دیدم واقعا یک ابهاماتی در این قرارداد هست که وظیفه اصلی مجلس شورای ملی رسید گی باین امور است از اینکه ما باید فرود گاه بسازیم و ساختیم وسیار کار خوبی کردیم و از این سور کار ها بلازم باید بکنیم مجلس شورای ملی که تنها مرجع است برای رسید گی بدخل و خرج مملکت همیشه بدولتها کمک کرده است و حتی اظهار قدردانی و رضایت از دولت هم میکند راجع باین امور یکه آبادی و عمران مملکت میشود این یک مطلب مطلب دوم اینست که وقتی ما میگوئیم باید باین خصوصیات رسید گی بشود این علامت این نیست که خدای نکرده اعتمادی نیست بلکه عدم این کار عدم انجام وظیفه است یعنی آقایان برای این باینجا آمده اید که نظارت کامل در امور مملکت بفرمایند مخصوصاً نظارت در عواید و مخارج مملکت بنده از همکار بسیار عزیزم که خیلی باو ارادت دارم میپرسم آقای دکتر مشیر فاطمی که چقدر ما قرض کردیم تا بحال (دکتر مشیر فاطمی - میگویند صد میلیون) نه قربان الان ما نمیدانیم چقدر است ما اعتباراتمان را برای استرداد این قرض نمیدانیم چیست بنده از مخبر محترم کمیسیون بودجه میپرسم آیا در کمیسیون بودجه خواستید صورت وامهای ما را ؟ در چندی پیش در مجلس رای دادیم بیک ٧ میلیون دلار حالا داریم رای میدهیم بیک ٤٧ میلیون و نیم دلار یعنی سه میلیارد و ششصد و خورده‌ای میلیون ریال از پول ما قابل استهلاک در ١٢ سال باور بفرمائید که اگر قابل استهلاک در امسال بود باز سعی میکنند که طاق فرود گاهها را بیرند بالا ، ایشان را بیاورند سرپائین ، (دکتر رضائی - پیشنهادتان را پس بگیرید) بنده پیشنهادم را پس گرفتم .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می‌شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی طبق ماده ٣٦ آئین نامه امضاء کنندگان پیشنهاد مربوط لایحه بکمیسیون خاص از هر شعبه دو نفر چه تر سید کی دقیق ارجاع بشود دکتر شاهکار - سپهبانی - خلعتبری - دکتر بهبانیان - رودسد - دکتر امیر حکمت

دکتر مشیر فاطمی - آقای دکتر شاهکار خود شما در کمیسیون باین لایحه رای دارید

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - عرض کنم مجلس مقدس شورای ملی در موقعی که بودجه هزینه می آید در مجلس برای اضافه دادن پنجاه تومان بیست آمور گیار و یا چند تومان بزاد ارمی که در سر حدات مشغول حفظ حراست است نهایت دقت و رسید گی را می کنند توضیحات مفصل آقای عمیدی نوری که بنده با کمال دقت گوش میدادم دیدم واقعا یک ابهاماتی در این قرارداد هست که وظیفه اصلی مجلس شورای ملی رسید گی باین امور است از اینکه ما باید فرود گاه بسازیم و ساختیم وسیار کار خوبی کردیم و از این سور کار ها بلازم باید بکنیم مجلس شورای ملی که تنها مرجع است برای رسید گی بدخل و خرج مملکت همیشه بدولتها کمک کرده است و حتی اظهار قدردانی و رضایت از دولت هم میکند راجع باین امور یکه آبادی و عمران مملکت میشود این یک مطلب مطلب دوم اینست که وقتی ما میگوئیم باید باین خصوصیات رسید گی بشود این علامت این نیست که خدای نکرده اعتمادی نیست بلکه عدم این کار عدم انجام وظیفه است یعنی آقایان برای این باینجا آمده اید که نظارت کامل در امور مملکت بفرمایند مخصوصاً نظارت در عواید و مخارج مملکت بنده از همکار بسیار عزیزم که خیلی باو ارادت دارم میپرسم آقای دکتر مشیر فاطمی که چقدر ما قرض کردیم تا بحال (دکتر مشیر فاطمی - میگویند صد میلیون) نه قربان الان ما نمیدانیم چقدر است ما اعتباراتمان را برای استرداد این قرض نمیدانیم چیست بنده از مخبر محترم کمیسیون بودجه میپرسم آیا در کمیسیون بودجه خواستید صورت وامهای ما را ؟ در چندی پیش در مجلس رای دادیم بیک ٧ میلیون دلار حالا داریم رای میدهیم بیک ٤٧ میلیون و نیم دلار یعنی سه میلیارد و ششصد و خورده‌ای میلیون ریال از پول ما قابل استهلاک در ١٢ سال باور بفرمائید که اگر قابل استهلاک در امسال بود باز خیالمان راحت تر بود شما میآئید این وام را می گوئید البته همین علامت اعتماد بدولت ایران است که صندوق عمران خواسته است و قبول کرده است بما وام بدهد ولی وقتی در این آخرش می بینید که میگوئید تعهد دولت ایران است که در فلان روز و فلان ساعت و در فلان دفتر حاضر بشود که قسط خودش را بپردازد با نرخ صدی پنج نسبت باین مطلب باید جداً رسید گی بشود و چگونگی خرج و چگونگی الام و الاهم که نمایندگان ولایات همیشه در نظر دارند و بحق می گویند باید به آن رسید گی کرد والا منظور تعقیب اساختن این کار است و نه مخالفت مقدوری که بدولت در مجلس دارم این است که این مطلب بکمیسیون قوانین دارائی ارجاع شده (یکی از نمایندگان - بکمیسیون برنامه هم نرفته) ، وظایف کمیسیون دارائی هم در آئین نامه که در دستتان است بخوانید ببینید که واقعاً باید به آن جا هم میرفت یا نه ، من این مطلب را تند گوش را لازم نمی دانم برای این که تشخیص با آقای رئیس است و اما یک مطلب دیگری را عرض میکنم و آن این است که باستناد این ماده ٣٦ خدمت ریاست محترم نوشته‌ایم ماده ٣٦ را بنده می‌خوانم ، ماده ٣٦ - مجلس بملاحظه اهمیت هر طرح یا لایحه قانونی میتواند بجای ارجاع بکمیسیون دائمی مربوط بدرخواست رئیس مجلس یا پیشنهاد ٥ نفر از نمایندگان رای دهد که از هر شعبه یا کمیسیون ٢ یا ٣ نفر برای عضویت کمیسیون خاصی جهت رسید گی به آن طرح یا لایحه انتخاب شود ، باین کیفیت که در ماده هست بنده تقاضایم این است که بیک کمیسیونی ارجاع بشود و مطالبی که بنده عرض میکنم و مطالبی که سایر آقایان می‌فرمایند رسید گی بشود اولا آقایان صورت قرضه ها را بیاورند (صحیح است) ایران و ایرانی بامضایش اهمیت می‌دهد ما باید ببینیم که ما چقدر مقروضیم امکاناتمان چقدر است ، هی قرض ، هی قرض بعد معلوم نیست کی بپردازیم مطمئنا خواهیم پرداخت ولی ما که وظیفه وجدانیمان این است که نظارت در دخل و خرج مملکت بکنیم باید آنجائی که می‌بینیم امکاناتمان اجازه نمی دهد جلوی آنرا بگیریم ، دوم ، همین مقدار قرضی که شده و میخواهد بشود کو این پول ؟ کجاست این پول ؟ بعد از دوازده سال دیگر که شما میخواهید بپردازید از چه محلی میپردازید؟ سوم - این پیشنهادی که آقای عمیدی نوری فرمودند که قرارداد اینجا خوانده شود بسیار کار صحیحی است ولی کار مشکلی هم نیست اقلا آن کمیسیون که از تمام مجلس انتخاب می‌شود بیک یک از مواد رسید گی بکند ، شما خودتانرا برای ١٢ سال در مقابل یک دولت و دولت وام دهنده متعهد میکنید و بعد طبق یک ماده واحده با یک

قیام وقعود بآن رای میدهید بنده تمنی می کنم از نمایندگان محترم بر اینکه باین مطلب توجه بفرمایند ، آئین‌نامه هم اجازه داده است که صندوق عمران خواسته است و قبول کرده است بما وام بدهد ولی وقتی در این آخرش می بینید که میگوئید تعهد دولت ایران است که در فلان روز و فلان ساعت و در فلان دفتر حاضر بشود که قسط خودش را بپردازد با نرخ صدی پنج نسبت باین مطلب باید جداً رسید گی بشود و چگونگی خرج و چگونگی الام و الاهم که نمایندگان ولایات همیشه در نظر دارند و بحق می گویند باید به آن رسید گی کرد والا منظور تعقیب اساختن این کار است و نه مخالفت مقدوری که بدولت در مجلس دارم این است که این مطلب بکمیسیون قوانین دارائی ارجاع شده (یکی از نمایندگان - بکمیسیون برنامه هم نرفته) ، وظایف کمیسیون دارائی هم در آئین نامه که در دستتان است بخوانید ببینید که واقعاً باید به آن جا هم میرفت یا نه ، من این مطلب را تند گوش را لازم نمی دانم برای این که تشخیص با آقای رئیس است و اما یک مطلب دیگری را عرض میکنم و آن این است که باستناد این ماده ٣٦ خدمت ریاست محترم نوشته‌ایم ماده ٣٦ را بنده می‌خوانم ، ماده ٣٦ - مجلس بملاحظه اهمیت هر طرح یا لایحه قانونی میتواند بجای ارجاع بکمیسیون دائمی مربوط بدرخواست رئیس مجلس یا پیشنهاد ٥ نفر از نمایندگان رای دهد که از هر شعبه یا کمیسیون ٢ یا ٣ نفر برای عضویت کمیسیون خاصی جهت رسید گی به آن طرح یا لایحه انتخاب شود ، باین کیفیت که در ماده هست بنده تقاضایم این است که بیک کمیسیونی ارجاع بشود و مطالبی که بنده عرض میکنم و مطالبی که سایر آقایان می‌فرمایند رسید گی بشود اولا آقایان صورت قرضه ها را بیاورند (صحیح است) ایران و ایرانی بامضایش اهمیت می‌دهد ما باید ببینیم که ما چقدر مقروضیم امکاناتمان چقدر است ، هی قرض ، هی قرض بعد معلوم نیست کی بپردازیم مطمئنا خواهیم پرداخت ولی ما که وظیفه وجدانیمان این است که نظارت در دخل و خرج مملکت بکنیم باید آنجائی که می‌بینیم امکاناتمان اجازه نمی دهد جلوی آنرا بگیریم ، دوم ، همین مقدار قرضی که شده و میخواهد بشود کو این پول ؟ کجاست این پول ؟ بعد از دوازده سال دیگر که شما میخواهید بپردازید از چه محلی میپردازید؟ سوم - این پیشنهادی که آقای عمیدی نوری فرمودند که قرارداد اینجا خوانده شود بسیار کار صحیحی است ولی کار مشکلی هم نیست اقلا آن کمیسیون که از تمام مجلس انتخاب می‌شود بیک یک از مواد رسید گی بکند ، شما خودتانرا برای ١٢ سال در مقابل یک دولت و دولت وام دهنده متعهد میکنید و بعد طبق یک ماده واحده با یک

کرده که در همان مقاله‌ایکه بآن اشاره فرمودند و خواندند این است که قبول کردند باید این طرحها و کمیته مخارجی که ما از اردیبهشت سال ٤٧ کردیم بما بدهند (عمیدی نوری - بعد از امضاء) بله بعد کمی خواهیم بگیریم (عمیدی نوری - بعد از اینکه مجلس موافقت کرد مجلس که هنوز تصویب نکرده است) بعد از تصویب مجلس ولی تمام این طرحها که ما مشغول هستیم مشغول خرید ماشین کشاورزی هستیم (عمیدی نوری - پس هنوز نشده) البته وقتی که تصویب شد تمام خرجهائی که ما از اول کرده‌ایم می‌دهند و ماتمام این خرجها را کرده‌ایم (عمیدی نوری - حق نداشتید قبل از تصویب پارلمان خرج کنید) (مشایخی - جزو برنامه ٧ ساله تصویب شده بود) اجازه بفرمائید ما ایستگاه مشهد و تبریز را داریم ، می‌سازیم اینکه باید ساخته بشود موافقت کردید خرجهائی که برای این دو ایستگاه میکنیم از آنچه که از این جهت تابحال کرده‌ایم بدهند (مشایخی - جزو برنامه های مصوب بوده؟) البته سازمان برنامه خارج از برنامه مصوب یک دینار خرج نکرده آنچه که کرده تمام منحصراً آن چیزی است که در قانون باسم تصریح شده بنابراین این مخارجی که ما کردیم تلا برای ایستگاه مشهد و تبریز از اردیبهشت شروع شده و بما می دهند یا اینکه موضوع مکانیزه کردن سیلوها از زمان اعلیحضرت فقید فقط سیلوی مشهد و کرمان و شیراز و اهواز ساخته شده بود ولی ناقص مانده بود ما رفتیم قرارداد بستیم آمدند آنهارا تکمیل میکنند اینکار ها را دارند میکنند و آنچه که ما خرج کردیم بما خواهند داد پس نگوئید ٣٧ تمام شده است مخارجی که صورت گرفته یا آنچه که قانون گفته بود ندادید کسری را الان بانک ملی بما اوانس داده ما الان آنچه را که رفتیم خرج کردیم روی اوانس هائی است که بانک ملی بما داده است آن وقت رفتیم یک چنین وامی بدست آوردیم که در یک شرایطی پیشنهاد شده که این شرایط در مورد دادن وام هیچوقت سابقه نداشته است اصلا این صندوقی که کنگره امریکا بوجود آورده برای اینقبیل وامها در شرایط ساده و سهل است باز برای ما ساده تر و سهل تر کردند مثلا به ممالک دیگر وام دادند یکی از شرایط این بوده است که ما این وام را با این پولی می‌دهیم که شما در آنجا خرید میکنید بما علی السویه بدلار میدهند از هر جا خریداری بکنیم یا اینکه آمده اند میگویند در مورد سایر ممالک وقتی که میخواهند پول را بدهند نرخ تسعیر آن است که ما میدهیم اما در مورد ایران پذیرفتند که نرخ تسعیر نرخ رسمی بانک ملی ایران باشد نرخ ما را پذیرفته‌اند برای این پذیرفته اند چون میدانند ایران از لحاظ ارز غنی است و آن نرخی است و آن نرخی را که بانک ملی ایران میدهند نرخ واقعی است جناب آقای عمیدی نوری استدعا میکنم عرایضی که میکنم توجه بفرمایند شاید نکته ای که عرض شود که مورد قبول واقع میشد بنا براین بنده میخواهم عرض کنم آنچه که ما احتیاج بوام پیدا کردیم برای اینست که خودتان اجازه دادید ما برویم وام بگیریم رفته‌اند یک ٤٧ میلیون و نیم وامی پیدا کردند در یک شرایط بسیار اساسی باسه و نیم درصد برای ٧٨ درصد یعنی بطور ساده نوشته شده که از این ٤٧ میلیونش با سه و نیم بقیه‌اش را پنج و ربع و اینهم برای همان چیزی است که فرمودند کارخانه چیت سازی برای این است که کارخانه چیت سازی کارخانه‌ایست که آن را انتفاعی حساب میکنند پارچه اش باید بیرون و فروش میرود آن با بهره پنج و ربع است بنا براین از این ٤٧ میلیون و نیم ٣٧ میلیونش با سه و نیم در صد است و اگر شما امروز بخواهید وام بگیرید از هفت درصد کمتر پیدا نمیکنید این مخارجی هم که شده مخارجی نیست که بی جهت باشد این طرحهائی است که خوانده شد خرجهائی که شده آنها پولش را خواهند دادوما الان بانک ملی مقروض هستیم بنده میخواستم توجه آقایان را جلب بکنم که در کمیسیون بودجه و در کمیسیون خارجه کمار دفت بعمل آمده تمام جزئیات را توجه فرمودند سؤال کردند و روز یکشنبه آینده دولت بودجه سال ٤٨ کل کشور را تقدیم مجلس میکند و تا آخر سال مجلس گرفتار رسید گی بکار این بودجه خواهد بود ارجاع این لایحه که در دو کمیسیون مجلس مورد مطالعه قرار گرفته و اصلش روی بنائی است که با اجازه خود مجلس بوده و شرائطش از لحاظ وام بتصدیق همه بهترین شرائط است بنظر نمی‌رسد تأخیر در تصدیقش و ارجاع بکمیسیون منجر باین خواهد شد که دیگر مجلس فرصت نخواهد کرد تا آخر سال تکلیف آنرا معلوم کند و یک تأخیری خواهد بود از لحاظ پیشرفت کار اینقرارداد ی که فرمودند یک قرارداد ی است که بین دولت ایران و دولت امریکا مبادله میشود و طبق آن ماده واحده اینکه تقدیم شده خود قرارداد مورد مطالعه قرار نمی گیرد ولی این قرارداد از بهترین قراردادها است جناب آقای عمیدی نوری یک بندی را گرفتند یر انتز را خواندند ، مکرر در موارد یکه صندوق وامهای عمرانی کتبا موافقت بکند و اینفرا فرمودند که پس موافقت صندوقهای عمرانی لازم است و خود ماده را بخوانید ماده میگوید باقساط صد هزار دلاری میدهم میگوید اگر شما یک دفعه آمدید قسط ١٥٠ هزار دلاری خواهید نمیدهم مگر در مواردی که من موافقت بکنم این بنفع ما است یعنی اگر ما بخواهیم بجای صد هزار دلار ١٥٠ دلار بگیریم این را نخواسته است صد در صد رد بکند می گوید اگر موردی پیدا شد من موافقم ایشان فقط پر انتز را خواندند اما بعد در قرارداد یک ماده را خواندند و فرمودند بر خلاف اصول قوه مقننه است در صورتیکه اینطور نیست برای اینکه اول شرطی که این وام را بدهند این است که توی برنامه باشد می گوید اول من بطرحهائی وام میدهم که در قانون برنامه هست و ثانیاً این طرح هائی باشد که مورد تأیید من قرار گرفته و آمده تک تک معلوم کرده ایشان در اول فرمایشاتشان فرمودند که معلوم نیست که این وام برای چه پروژه‌ای است و بعدهم پروژه ها را خواندند این ٤٧ میلیون و نیم وامی که گرفته میشود منحصراً برای این پروژه ها است و برای هیچ مورد دیگری نمیدهند ما اگر وام دیگری بخواهیم که در سال ٤٨ بیاید باید با قانون جداگانه بیاید آنهم باید برای طرح هائی باشد که در قانون برنامه تصریح شده و به تصویب مجلس رسیده آنرا بما وام بدهند برای طرحی که در قانون برنامه نیست بما وام نمیدهند و ما نمیتوانیم بگیریم بنابراین بهیچوجه دخالتی در قوه مقننه نشده است و بهیچ وجه قوه مقننه جدید بوجود نیامده یک دستگاه دولتی است که این دستگاه در شرایط آسانی بما وام میدهد و برای اینکه مشکل ما را حل بکند و اشکال کارما از بین برود عطف بماسبق میکند و بعد هم میگوید بشرطی این وام را میدهم که به تصویب قوه مقننه چه مجلس سنا برسد ، اما اینکه در اینجا گفته شد که نصف مدت برنامه ٧ ساله تمام شده و هنوز نصف کار انجام نشده این صحیح نیست (عمیدی نوری - صحیح نیست ؟) صحیح نیست برای اینکه ...

نایب رئیس - آقای مهندس هدایت مذاکره در اصل مطلب را بگذارید برای وقتی که خود لایحه مطرح است حالا در اطراف پیشنهاد بفرمائید .

مهندس خسرو هدایت - پس بنده تقاضایم این است که اول کل این قرارداد نباید طرح بشود برای اینکه یک ماده واحده‌ای است قراردادی است بین دو دولت معمولست دوم اینکه رسید گی های دقیق در کمیسیون بودجه و خارجه شده است سوم اینکه فرصت نیست با آمدن لایحه بودجه این لایحه بعداً مطرح بشود بنده استدعا دارم خود لایحه مورد طرح قرار بگیرد

نایب رئیس - چون طبق آئین‌نامه مجلس شورای ملی این پیشنهاد شده و پنج نفر از نمایندگان امضاء کرده‌اند باید رای گرفته بشود (مهندس سعید هدایت - مخالف صحبت نکرده است) منظورم این است که در اصل پیشنهاد باید رای گرفت

حالا مخالف و موافق باید صحبت بکنند

نایب رئیس - دکتر مشیر فاطمی

دکتر مشیر فاطمی - بنده اخطار دارم مطابق ماده ۳۵ آئین نامه وقتی معلوم نباشد بچه کمیسیونی برود رئیس مجلس میتواند معلوم بکند ولی وقتی رفت بکمیسیون و گزارش آن برگشت تا بحال سابقه نداشته است که بعد از اینکه از دو کمیسیون برگشته بکمیسیون خاصی برود

عمیدی نوری - این صحیح نیست همیشه به اراده مجلس است ارجاع بکمیسیون خاص را مجلس میتواند نه رئیس مجلس

نایب رئیس - حالا راجع به این پیشنهاد یک مخالف و یک موافق صحبت خواهند کرد و چون ده نفر اسم نوشته‌اند اسامی آقایان بترتیب خوانده میشود آقای مهران مخالفید یا موافق؟

مهران - بنده با پیشنهاد آقای دکتر شاهکار مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

مهران - عرض کنم بنده چون افتخار عضویت کمیسیون بودجه را دارم لازم میدانم اینجا حقایقی چند را بعرضتان میرسانم اولا آنچه اینجا گفته شد مطالبی بود که در کمیسیون بودجه مورد مذاکره و بحث قرار گرفت (صحیح است) (دکتر رضائی - ولی متأسفانه کسی از طرف کمیسیون دفاع نمیکند) آقای جلیلی تشریف نداشتند و خوب بود بعنوان مخبر اینجا صحبت میکردند (یکنفر از نمایندگان - تشریف دارند) اگر تشریف آورده‌اند از نظر کمیسیون دفاع میکنند چون امضاء فرموده‌اند عرض کنم این مطالبی که گفته شد همانطور که آقای مهندس هدایت گفتند ما در تصویب لایحه متکی بودیم باین که مجلس تصویب کرده است آن بیست درصد و کسری که از اعتبارات سازمان برنامه گرفته شده است از طرف دولت روی بودجه مملکت گذاشته شده است و حالا میبایستی وام گرفته بشود این پایه مطالعات ما بود بنده هم در باب خود لایحه عرایضی دارم که شرفیاب میشوم و بعرضتان میرسانم ولی بنده باین دلیل با پیشنهاد آقای دکتر شاهکار مخالفم که میفرمایند مطالب مهم برود در کمیسیون خاص بنده میخواستم از حضورشان استعلام بکنم چون همیشه بنده از ایشان چیز یاد گرفته‌ام میپرسم چه امری مهمتر از رسیدگی بودجه مملکت که هم رقمش و هم عددش همه چیزش از این خیلی بیشتر است رسیدگی به آن جزو وظایف کمیسیون بودجه است و حالا این مطلب را از بودجه مملکت هم ایشان مهمتر دانسته‌اند و معتقدند بکمیسیون خاص رجوع بشود (صارمی - این فرض از خارج است از بودجه مهمتر است) بنده تصور میکنم شما آقای صارمی اگر یک روز موفق بشوید درست ببودجه مملکت رسیدگی بکنید آنوقت خواهید دید که این مملکت بهشت برین میشود ببودجه مملکت باید رسیدگی کرد هزار دفعه هم از پشت این تریبون بعرض رساندم (صارمی - شما نسل آتیه را دارید مقروض میکنید بودجه مملکت کار جاری است) اگر حساب باشد هیچ چیز نگرانی ندارد در پایان بنده میخواستم عرض کنم اگر بکمیسیون بودجه اعتماد ندارید بفرمائید اگر اعتماد دارید این کمیسیون کمیسیونی هست که نه فقط این موضوع بلکه ببودجه کل مملکتی رسیدگی میکند و بتمام وجوهی که در مملکت خرج میشود اجازه خرج میدهد و من از طرف ۱۸ نفر همکارانم جداً عرض میکنم ما نشسته‌ایم با بانکار رسیدگی کرده‌ایم قرارداد یکهفته قبل بما داده شده نشسته‌ایم و مطالعه کرده‌ایم بتمام این نکات برخوردیم قرارداد همیک چیز دو طرفی است و یک چیزی نیست که هر آن شود کلمات آن را بالا و پائین بکنیم و تغییر بدهیم بعد از مطالعات و مذاکرات لازم اشخاص مورد اعتماد از طرف دولت رفته‌اند با بانک مربوطه مذاکره کرده‌اند و این قرارداد را تنظیم کرده‌اند حالا هم تصویب می‌فرمائید بفرمائید یا نمی‌فرمائید نفرمائید ولی بکمیسیون بودجه چه کار دارید که در این خصوص بحث میشود بنده از طرف همکارانم بعدالتفات دارم آقایان نسبت بکمیسیون بودجه این مطالب را بفرمایند.

نایب رئیس - بعد از ایشان که مخالف با پیشنهاد صحبت کردند یکنفر موافق میتواند صحبت بکند آقای صدرزاده شما موافقید؟

صدرزاده - بنده عرضی ندارم

نایب رئیس - آقای خلعتبری مرا قید بفرمائید

مهران - اگر در لایحه باید صحبت کرد بنده اجازه خواسته بودم

نایب رئیس - راجع به پیشنهاد است.

خلعتبری - در جریانات مجلس و لوایحی که یک طرفش خارجی است هیچ تعصبی نباید داشت اگر یک فکر و نظری بود باید آن نظر را شنید. برای مثال خدمت آقایان عرض می‌کنم این ماده ۵ و ۶ قرارداد ۱۹۲۱ ایران و شوروی وقتی به مجلس آمد با ماده واحده آمد و قرارداد در مجلس خوانده نشد مرحوم مدرس اعتراض کرد که باید قرارداد خوانده بشود وقتی قرارداد خوانده شد بماده ۶ برخوردند همانمجلس اعتراض کرد و همان مجلس قرارداد را نگهداشت و گفت این ماده را ما تصویب نمی‌کنیم تا آن کاغذ را نماینده مختار دولت شوروی نوشت و آن وقت مجلس رأی داد در مقدمه نوشت باستناد نامه شماره مورخ فلان دوشنبه نماینده مختار سفارت شوروی بنابراین اگر گفته میشود قرارداد در مجلس خوانده بشود و اگر مباحثه میشود هیچ ربطی ندارد که بکمیسیون بودجه برود یا بکمیسیون غیر بودجه همه آقایان نماینده هستند همه محترم هستند ملاحظه بفرمائید پریروز و دیروز قبل دولت یک لایحه‌ای آورد مقدمه آن لایحه چه بود مقدمه آن لایحه این بود که نظر باین جهات که صرفه‌جوئی لازم است و باید نظارت در مخارج بشود در بعضی از مخارج و قرارداد ها ایراد هست و مضر بود و باین جهات وضع سازمان برنامه اینطور می‌شود همه آقایان هم به آن لایحه رأی دادید بنده هم سکوت کردم و به آن رأی نداده و حرفی نزدم حالا خود دولت باید این لایحه را پس بگیرد یا تقاضا کند که طرفداران دولت پیشنهاد سکوت بدهند که این لایحه برود در کمیسیون خاص یا کمیسیون دارائی رسیدگی بیشتری بشود چون صحبت فرض است صحبت بودجه نیست فرض ممکن است صد هزار تومانش هم به مصلحت مملکت نباشد و این چه ضرر دارد که مجلس از هر کمیسیونی دو نفر تعیین بکند و آن کمیسیون بفاصله یکهفته اظهار نظر بکند و بیاید مجلس هیچ ضرر نمی‌شود همه هم برای هر یک احترام داریم از لحاظ عقیده بنابراین هیچ تعصبی هم نباید در این خصوص داشت در این قسمت نه در آن حزب صحبت شده نه در این حزب تصمیم گرفته شده آقایان هم در امور مملکتی مختارید رأی بدهید مختارید رأی ندهید

نایب رئیس - رأی گرفته می‌شود باین پیشنهاد آقایانی که موافقند ...

احمد طباطبائی - مخالف صحبت نکرده

نایب رئیس - یک موافق و یک مخالف صحبت کرده

احمد طباطبائی - دو موافق صحبت کرده و یک مخالف

نایب رئیس - طبق آئین نامه پیشنهاد دهنده هم توضیح داده و یک مخالف و یک موافق صحبت کرده بنابراین رأی گرفته می‌شود باین پیشنهاد تشکیل کمیسیون پنج نفری آقایانی که موافقند قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) رد شد.

۷- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم بقیه بحث در جلسه آینده روز پنجشنبه مطرح خواهد بود

(مجلس ۲۰ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی -
دکتر موسی عمید